

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

26 OCTOBRE 2020

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**modifiant le Code bruxellois de
l'aménagement du territoire (CoBAT)
afin d'intégrer une participation citoyenne
dans le cadre de l'élaboration des plans
d'aménagement directeur (PAD)**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**modifiant le Code bruxellois de
l'aménagement du territoire en vue
d'instituer un Conseil d'aménagement urbain
dans la procédure d'élaboration du plan
d'aménagement directeur**

(Doc. n° A-133/1 – 2019/2020)

RAPPORT

fait au nom de la commission
du Développement territorial

par Mme Fadila LAANAN (F)

GEWONE ZITTING 2020-2021

26 OKTOBER 2020

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van het Brussels Wetboek
van Ruimtelijke Ordening (BWRO)
teneinde burgerparticipatie te integreren
in de uitwerking van de Richtplannen
van aanleg (RPA's)**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van het Brussels Wetboek van
Ruimtelijke Ordening om een Raad voor
Stedelijke Inrichting op te richten in het kader
van de procedure voor het opstellen van het
richtplan van aanleg**

(Stuk nr. 133/1 – 2019/2020)

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Territoriale Ontwikkeling

door mevrouw Fadila LAANAN (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mmes Delphine Chabbert, Isabelle Emmery, Fadila Laanan, Isabelle Pauthier, MM. Tristan Roberti, Geoffroy Coomans de Brachène, Gaëtan Van Goidsenhoven, Sadik Köksal, Mmes Marie Nagy, Françoise De Smedt, Elisa Groppi, Céline Fremault, Soetkin Hoessen, M. Mathias Vanden Borre.

Membre suppléante : Mme Ingrid Parmentier.

Autre membre : M. Pepijn Kennis.

Voir :

Documents du Parlement :

A-132/1 – 2019/2020 : Proposition d'ordonnance.

A-133/1 – 2019/2020 : Proposition d'ordonnance.

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: mevr. Delphine Chabbert, mevr. Isabelle Emmery, mevr. Fadila Laanan, mevr. Isabelle Pauthier, de heren Tristan Roberti, Geoffroy Coomans de Brachène, Gaëtan Van Goidsenhoven, Sadik Köksal, mevr. Marie Nagy, mevr. Françoise De Smedt, mevr. Elisa Groppi, mevr. Céline Fremault, mevr. Soetkin Hoessen, de heer Mathias Vanden Borre.

Plaatsvervanger: mevr. Ingrid Parmentier.

Ander lid: de heer Pepijn Kennis.

Zie:

Stukken van het Parlement:

A-132/1 – 2019/2020: Voorstel van ordonnantie.

A-133/1 – 2019/2020: Voorstel van ordonnantie

I.1. Exposé introductif de Mme Céline Fremault, auteure de la proposition d'ordonnance, n° A-132/1 – 2019/2020

Mme Céline Fremault explique avoir fait démarrer sa réflexion à partir de la déclaration de politique générale de 2014-2019. À cette époque, le groupe MR avait formulé le souhait d'une réforme en profondeur du CoBAT. Les deux objectifs étaient celui de la simplification et la rationalisation.

Une simplification des procédures s'impose puisque le code a été fort modifié depuis 15 ans. Ce code remplit un rôle fondamental à Bruxelles pour l'aménagement du territoire. Il habilite le gouvernement à mettre en pratique les modalités d'application. Le Ministre-Président a d'ailleurs émis un avis sur le texte en indiquant que la proposition Doc n° A-132/1 n'est pas assez précise alors que ceci même est dans l'esprit du CoBAT qui énonce les principes en laissant une certaine souplesse au gouvernement.

Un autre but est de raccourcir les délais des procédures chaque fois que c'est nécessaire. Il faut laisser un temps raisonnable aux différents acteurs pour remplir leurs obligations et leurs missions.

La DPG a indiqué que le gouvernement porterait une attention particulière aux différentes remarques formulées durant les enquêtes publiques et qu'il créera un service de participation chargé de piloter les processus de participation citoyenne, notamment en ce qui concerne les PAD. (page 85)

Partant de cette DPG et d'une série de remarques des comités de quartiers par des personnes impliquées au sein de structures relatives au développement territorial, l'oratrice a souhaité avancer.

Mme Fremault renvoie aux récentes déclarations faites par le maître-architecte. Celui-ci déplorait les projets « à huis clos » et il comprenait les difficultés de certaines personnes qui ne sont pas entendues. (exemple de la zone du Canal)

La proposition veut mettre à jour la procédure d'élaboration des PAD avec une modification des articles 30/3, 30/5 et 30/6 afin de permettre l'intégration de la participation citoyenne le plus en amont d'une procédure d'élaboration des PAD.

Depuis un an, la commission du développement territorial a connu de nombreuses discussions sur les difficultés pour mettre en œuvre les PAD. Il existe des leviers de boucliers de la part des citoyens et des associations, d'Inter Environnement, des comités de quartiers, de l'ARAU, des communes, etc.

Il convient en effet d'insérer en amont une dimension participative.

I.1. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Céline Fremault, indiener van het voorstel van ordonnantie, nr. A-132/1 – 2019/2020

Mevrouw Céline Fremault licht toe dat zij bij haar denkwerk uitgegaan is van de algemene beleidsverklaring voor 2014-2019. Destijds had de MR-fractie de wens geuit het BWRO grondig te hervormen, met twee doelstellingen: vereenvoudiging en rationalisering.

Vereenvoudiging van de procedures is noodzakelijk omdat het wetboek de afgelopen 15 jaar aanzienlijk werd gewijzigd. Dit wetboek speelt in Brussel een fundamentele rol in de ruimtelijke ordening. Het machtigt de regering om de uitvoeringsregels in de praktijk te brengen. De minister-president heeft bovendien een advies over de tekst uitgebracht, waarin hij aangeeft dat het voorstel in stuk nr. A-132/1 niet nauwkeurig genoeg is, ook al is dit in de geest van het BWRO, dat de beginselen vastlegt en tegelijkertijd de regering enige soepelheid laat.

Een ander doel is om de termijnen van de procedures te verkorten wanneer dat nodig is. De verschillende actoren moeten voldoende tijd krijgen om hun verplichtingen en opdrachten uit te voeren.

De ABV gaf aan dat de regering bijzondere aandacht zou besteden aan de verschillende opmerkingen die tijdens de openbare onderzoeken werden gemaakt en dat zij een participatiedienst zou oprichten die belast zou worden met het sturen van burgerparticipatieprocessen, in het bijzonder met betrekking tot de RPA's. (pagina 85)

Op basis van deze ABV en een aantal opmerkingen van de wijkcomités door mensen die betrokken zijn bij structuren die betrekking hebben op territoriale ontwikkeling, wilde de spreekster vooruitgaan.

Mevrouw Fremault verwijst naar de recente opmerkingen van de bouwmeester. Hij betreurde projecten met "gesloten deuren" en begreep de moeilijkheden van sommige mensen die niet gehoord worden. (voorbeeld in de Kanaalzone)

Het voorstel beoogt de procedure voor de ontwikkeling van de RPA's te actualiseren door een wijziging van de artikelen 30/3, 30/5 en 30/6, teneinde de integratie van de burgerparticipatie in een zo vroeg mogelijk stadium van de procedure voor de ontwikkeling van de RPA's mogelijk te maken.

Het afgelopen jaar heeft de commissie voor de territoriale ontwikkeling tal van besprekingen gevoerd over de moeilijkheden bij de uitvoering van de RPA's. Er wordt veel druk uitgeoefend door burgers en verenigingen, Interenvironment, wijkcomités, Arau, gemeenten, enz.

Een participatieve dimensie moet vooraf worden ingebouwd.

C'est ce que prévoit la proposition de texte. Le but est de mettre en place un comité de participation qui serait un outil de l'aménagement du territoire et qui serait aussi un relais auprès du gouvernement.

Il est logique d'avoir ce comité de participation au départ du projet : il pourra discuter, rassembler, amender. Il faut préférer ceci à trouver des moments « en cours de PAD » avec une multiplication des procédures judiciaires qui s'ensuivent et qui rallongent le processus. Tout ceci concerne l'habitation et le cadre quotidien de Bruxellois. Il n'est pas souhaitable que ce processus doive durer 10 ans avant de pouvoir aboutir parce qu'il y a des oppositions au départ. Mieux vaut discuter sereinement et apporter les retouches nécessaires dès le départ.

Le gouvernement a annoncé une réforme du CoBAT et son évaluation. Elles sont annoncées depuis plusieurs mois. Il ressort des interpellations du gouvernement que ceci est reporté de plusieurs mois en raison de la situation sanitaire actuelle. Entre-temps, les PAD avancent et l'on crée l'incompréhension alors qu'il faut précisément rapprocher la population.

La participation citoyenne est essentielle. La DPG met au cœur de son discours la participation citoyenne. Il ne faut pas que cela reste des mots. Cette priorité figure dans une des compétences expresses d'un des ministres d'ailleurs.

Il est essentiel de créer de l'adhésion dans la mise en place des plans d'aménagement du territoire pour avoir un développement efficace de ceux-ci. La communication, la concertation, la consultation actuelle amènent une cascade de difficultés. Introduire cette consultation dès le départ est une façon d'être à l'écoute de et de respecter la population au sein de chaque quartier où elle vit.

Mme Fremault ne partage pas l'avis donné par le MP et se propose d'y revenir ultérieurement dans la discussion.

**I.2. Exposé introductif de
M. Gaëtan Van Goidsenhoven,
premier co-auteur de la
proposition d'ordonnance,
n° A-133/1 – 2019/2020**

M. Gaëtan Van Goidsenhoven remercie le Ministre-Président pour l'avis qu'il a donné sur les deux propositions.

Il rejoint largement les propos tenus par Mme Céline Fremault.

Le monde politique, associatif et citoyen parle de plus en plus de « participation citoyenne », mais force est de constater que jusqu'à présent, les procédures de consultation citoyenne dans le cadre de l'élaboration des PAD (à savoir les principaux projets urbains bruxellois) surviennent très tard dans le processus, alors que plusieurs années de

Dat is waar het voorstel in voorziet. Het doel is om een participatiecomité op te richten dat een instrument is voor de ruimtelijke ordening en dat ook als doorgeefluik naar de regering kan fungeren.

Het is logisch dit participatiecomité bij het begin van het project te hebben: het zal kunnen bespreken, vergaderen, amenderen. Dit heeft de voorkeur boven het vinden van momenten "in de loop van het RPA" met een opeenstapeling van juridische procedures als gevolg die het proces verlengen. Dit alles heeft betrekking op de huisvesting en het dagelijks leven van de inwoners van Brussel. Het is niet wenselijk dat dit proces tien jaar moet duren voordat het kan worden afgerond, omdat er in het begin tegenstellingen zijn. Het is beter om de zaak rustig te bespreken en vanaf het begin de nodige aanpassingen te doen.

De regering heeft een hervorming van het BWRO en de evaluatie ervan aangekondigd, en dit al sedert enkele maanden. Uit de interpellaties van de regering blijkt dat dit enkele maanden is uitgesteld vanwege de huidige gezondheidssituatie. Intussen gaan de RPA's vooruit en ontstaat er onbegrip op een moment dat juist de bevolking dichter bij elkaar moet worden gebracht.

Burgerparticipatie is essentieel. De ABV stelt burgerparticipatie centraal in zijn discours. Het mag niet bij woorden blijven. Deze prioriteit maakt trouwens deel uit van de expliciete bevoegdheden van een van de ministers.

Het is van essentieel belang om bij de uitvoering van de plannen van ruimtelijke ordening een betrokkenheid te creëren om de effectieve ontwikkeling ervan te waarborgen. De communicatie, het overleg en de huidige raadpleging veroorzaken een waterval van moeilijkheden. Het introduceren van deze raadpleging vanaf het begin is een manier om te luisteren naar en respect te hebben voor de bevolking in elke woonwijk.

Mevrouw Fremault is het niet eens met het advies van de MP en wenst later in de bespreking daarop terug te komen.

**I.2. Inleidende uiteenzetting van
de heer Gaëtan Van Goidsenhoven,
eerste mede-indiener van het
voorstel van ordonnantie,
nr. A-133/1 – 2019/2020**

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven bedankt de minister-president voor het advies dat hij heeft verstrekt over de twee voorstellen.

Hij is het in ruime mate eens met de uitlatingen van mevrouw Céline Fremault.

Politici, verenigingen en burgers hebben het steeds vaker over "burgerparticipatie", maar het moet gezegd dat de raadplegingsprocedures voor burgers in het kader van de uitwerking van de RPA's (d.w.z. de belangrijkste stadsprojecten in Brussel) tot nu toe erg laat in het proces plaatsvinden, terwijl verschillende jaren van planning en

planification et de négociations entre promoteurs, opérateurs publics et privés se sont déjà déroulées pour donner lieu à un projet très abouti.

L'enquête publique n'a lieu qu'en toute fin de processus avant l'adoption du PAD en seconde lecture par le gouvernement (c'est-à-dire l'adoption définitive).

Sur l'ensemble des projets de PAD, les habitants, plusieurs comités d'avis (CRMS, CRD, etc.), plusieurs comités de riverains (Mediapark, Friche Josaphat, comité de la Porte de Ninove, comité Tervueren-Montgomery) se plaignent de ne pas être associés dès le début du processus de réalisation du plan. C'est pour cette raison que le collectif « Bas-les-PAD » a été créé au début de cette année 2020, afin de fédérer les différentes parties prenantes qui défendent un cadre de vie harmonieux dans le cadre de la mise en œuvre de ces projets.

La procédure actuelle de participation se réalise uniquement via un processus d'information du public, via des séances informatives sur les projets organisées par Perspective, et via un processus de « participation » par le biais des enquêtes publiques relatives à chacun des PAD.

Il n'y a en revanche pas eu de procédure d'information, et encore moins de participation, dès l'élaboration originelle du projet.

Or, s'il y a bien un secteur dans lequel on peut concrètement développer une « démocratie participative », c'est dans les procédures urbaines, à travers une véritable co-construction de la ville avec les citoyens.

L'aménagement du cadre de vie est en effet pour le citoyen l'endroit le plus tangible dans lequel les pouvoirs publics peuvent avoir une influence concrète et directe sur son environnement immédiat, sur sa vie de tous les jours.

S'il y a donc un secteur dans lequel la participation citoyenne peut être concrètement et plus aisément qu'ailleurs mise en place, c'est dans l'aménagement urbain (plus concret que les initiatives de « commissions mixtes citoyens et députés » qui doivent être mis en œuvre prochainement au parlement bruxellois et pour lesquels son groupe s'est abstenu lors du vote).

La véritable démocratie participative doit commencer là où le citoyen habite, là où tous les citoyens sont directement concernés par les décisions politiques, de manière concrète et visible.

C'est donc l'idée de démocratie urbaine qui doit être mise en avant, préoccupation de plus en plus grande d'une partie importante de la population, étant donné les enjeux actuels de densification, de bouleversement climatique et de durabilité.

Prenant acte de ces constats, la proposition que le groupe MR défend aujourd'hui a pour objectif de tenir compte de la nécessité de créer en Région de Bruxelles-Capitale de nouveaux quartiers d'habitation marqués par une densité

onderhandelingen tussen ontwikkelaars, publieke en private actoren al hebben plaatsgevonden om tot een zeer geslaagd project te komen.

Het openbaar onderzoek vindt pas plaats aan het einde van het proces, vóór de goedkeuring van het RPA in tweede lezing door de regering (d.w.z. de definitieve goedkeuring).

Bij alle ontwerpen van RPA klagen de bewoners, verschillende adviescomités (KCML, GOC, enz.), verschillende wijkcomités (Mediapark, Friche Josaphat, Ninoofse Poort, Tervuren-Montgomery) over het feit dat zij niet vanaf het begin van het proces voor de uitvoering van het plan betrokken zijn. Daarom werd begin dit jaar 2020 het collectief "Bas-les-PAD" opgericht om de verschillende actoren die een harmonieuze leefomgeving verdedigen bij de uitvoering van deze ontwerpen te verenigen.

De huidige participatieprocedure wordt uitsluitend gevoerd via een publieksvoorlichtingsproces, via informatiesessies over de ontwerpen die door Perspective worden georganiseerd, en via een "participatie"-proces door middel van openbare onderzoeken met betrekking tot elk van de RPA's.

Er was echter geen sprake van een informatieprocedure, laat staan van participatie, vanaf de oorspronkelijke opzet van het ontwerp.

Als er echter een sector is waarin "participatieve democratie" concreet kan worden ontwikkeld, dan is dat in de stedelijke procedures, door een echte co-constructie van de stad met de burgers.

Voor de burger is de ontwikkeling van de leefomgeving in feite de meest tastbare plaats waar de overheid een concrete en directe invloed kan uitoefenen op zijn directe omgeving, op zijn dagelijks leven.

Als er dus een sector is waarin de burgerparticipatie concreet en gemakkelijker kan worden uitgevoerd dan elders, dan is dat in de stadsplanning (concreter dan de initiatieven van "gemengde commissies van burgers en volksvertegenwoordigers" die binnenkort in het Brussels Parlement zullen worden uitgevoerd en waarvoor zijn fractie zich bij de stemming heeft onthouden).

Een echte participatiedemocratie moet beginnen waar de burger leeft, waar alle burgers rechtstreeks betrokken zijn bij politieke beslissingen, op een concrete en zichtbare manier.

Daarom moet het idee van de stedelijke democratie naar voren worden gebracht, dat een groot deel van de bevolking steeds meer zorgen baart, gezien de huidige uitdagingen op het gebied van verdichting, klimaatverandering en duurzaamheid.

De MR-fractie neemt daarvan akte en het voorstel dat ze vandaag verdedigt, beoogt rekening te houden met de noodzaak om nieuwe woonwijken met een gecontroleerde dichtheid te creëren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

maîtrisée, tout en suscitant l'adhésion des habitants.

Dans la mesure où la mise en œuvre du plan d'aménagement directeur comporte des conséquences majeures et difficilement réversibles pour le cadre de vie des habitants du périmètre concerné, il s'agit d'instituer un nouveau mécanisme de participation citoyenne, apte à créer un réel consensus autour du projet urbain porté par les pouvoirs publics.

Concrètement, la présente proposition entend faire du projet urbain défini par le plan d'aménagement directeur, non seulement un outil de planification, mais également un processus dans lequel les concepteurs de l'urbain (urbanistes, aménageurs, architectes, sociologues, élus, etc.) dialoguent constamment, entre eux et avec la population, pour définir au fur et à mesure de leur réalisation les projets urbains à l'œuvre sur un territoire.

Il s'agit donc d'instituer une nouvelle procédure plus souple, capable de rassembler et de fédérer un collectif d'acteurs autour d'une politique de développement territorial.

Tel est l'objet de cette ordonnance, qui institue un nouveau conseil coopératif, le « Conseil d'aménagement urbain » (CAU), consulté lors de l'élaboration du plan d'aménagement directeur et qui sera concrètement composé par :

- un délégué par commune sur le territoire duquel le PAD s'applique ;
- un représentant de perspective.brussels ;
- un représentant de Bruxelles Environnement ;
- un représentant du/ou des comités de quartiers qui sont concernés par le PAD ;
- les habitants du quartier concernés par le projet.

Il s'agit en quelque sorte de s'inspirer du mécanisme de la « réunion de projet », récemment formalisé dans le CoBAT lors de la dernière réforme, mais en l'appliquant au stade de la planification des grands projets urbains régionaux.

Il s'agit de réenchanter la démocratie urbaine, largement mise à mal par les pouvoirs publics régionaux ces dernières années. Pour toutes ces raisons, nous espérons que cette proposition, concrète et réaliste, fera l'objet d'une large adhésion.

À propos de la proposition d'ordonnance modifiant le CoBAT afin d'intégrer une participation citoyenne dans le cadre de l'élaboration des PAD déposée par le groupe cdH, l'orateur formule les remarques générales suivantes :

Cette proposition du groupe cdH s'inspire de la proposition du MR, qui avait déjà été introduite en 2017 lors de la discussion relative à la réforme du CoBAT, pour laquelle le groupe MR introduit un amendement, qui n'avait à l'époque pas été soutenu.

met de steun van de bevolking.

Aangezien de uitvoering van het richtplan van aanleg grote en moeilijk omkeerbare gevolgen heeft voor de leefomgeving van de bewoners van het betrokken gebied, gaat het erom een nieuw mechanisme voor burgerparticipatie in te stellen, dat in staat is een echte consensus te creëren rond het stadsproject dat door de overheid wordt gedragen.

Concreet wil dit voorstel van het stadsproject dat in het richtplan van aanleg wordt gedefinieerd niet alleen een planningsinstrument maken, maar ook een proces waarin de stedenbouwkundigen, ontwikkelaars, architecten, sociologen, verkozenen, ... voortdurend in dialoog zijn, zowel onderling als met de bevolking, om de stadsprojecten die op een grondgebied worden uitgevoerd, te definiëren.

Het gaat er dus om een nieuwe, flexibelere procedure in te voeren, die in staat is een groep actoren samen te brengen en te verenigen rond een territoriaal ontwikkelingsbeleid.

Dat is het doel van deze ordonnantie, die een nieuwe coöperatieve raad instelt, de "Raad voor Stedelijke Inrichting" (RSI), die geraadpleegd wordt bij de uitwerking van het richtplan van aanleg en concreet zal bestaan uit:

- een afgevaardigde per gemeente op het grondgebied waar het RPA geldt;
- een vertegenwoordiger van perspective.brussels;
- een vertegenwoordiger van Leefmilieu Brussel;
- een vertegenwoordiger van het (de) wijkcomité(s) waarop het RPA betrekking heeft;
- de bewoners van de wijk waarop het ontwerp betrekking heeft.

In zekere zin is het een kwestie van inspiratie putten uit het mechanisme van de "projectvergadering", dat onlangs bij de laatste hervorming in het BWRO werd geformaliseerd, maar dat wordt toegepast op de planningsfase van grote gewestelijke stadsprojecten.

Het doel is om de stedelijke democratie, die de afgelopen jaren grotendeels is ondermijnd door de gewestelijke overheden, nieuw leven in te blazen. Om al deze redenen hopen wij dat dit concrete en realistische voorstel op brede steun kan rekenen.

Met betrekking tot het voorstel van ordonnantie tot wijziging van het BWRO teneinde burgerparticipatie te integreren in de uitwerking van de RPA's, ingediend door de cdH-fractie, maakt de spreker de volgende algemene opmerkingen:

Dit voorstel van de cdH-fractie wordt geïnspireerd door het voorstel van de MR, dat al werd ingediend in 2017 tijdens de bespreking betreffende de hervorming van het BWRO, waarop de MR-fractie een amendement had ingediend, dat destijds niet werd gesteund.

L'esprit de la proposition du groupe cdH est globalement identique à celui du texte MR.

La différence entre les deux textes est essentiellement d'ordre terminologique : afin de créer un véritable processus participatif en amont de l'élaboration des grands projets urbains régionaux, le groupe MR propose la création d'un « Conseil d'aménagement urbain » tandis que le groupe cdH a choisi la dénomination de « Comité de participation ».

Le groupe MR apprécie que la proposition du groupe cdH tente, comme la sienne, de donner un nouveau souffle à la démocratie urbaine pour les grands projets urbains.

M. Van Goidsenhoven annonce enfin le dépôt d'un amendement à l'article 2 de la proposition du cdH et son groupe soutiendra ce texte.

II. Discussion générale conjointe

M. Mathias Vanden Borre remercie les groupes cdH et MR pour leurs propositions intéressantes. Il y a en effet un problème avec les PAD. Les signaux qu'on reçoit du terrain sont sans ambiguïté et durs à l'égard de ce nouvel instrument du gouvernement. La question est notamment celle de la participation citoyenne. Les riverains souhaitent être davantage impliqués dans l'élaboration des PAD.

La proposition du cdH souhaite créer un comité de participation afin de renforcer la participation et d'accélérer les procédures. L'intervenant souscrit à ce principe mais il a des réserves parce que le comité de participation proposé doit remettre un avis à la Commission régionale de développement constituée préalablement à l'élaboration d'un projet de PAD. On ne dit pas grand-chose de concret sur les modalités effectives. S'agit-il d'un processus informel ? Comment garantit-on la qualité de ce comité ? Ce comité devra rendre un avis, mais n'y a-t-il pas un chevauchement entre les différents avis ? Et comment peut-on rationaliser cela ? La proposition a le désavantage de surcharger l'administration et de prolonger la procédure de 60 à 90 jours. Du reste il n'est guère, voire pas certain que le nombre de procédures portées devant le Conseil d'État diminuera par la suite.

Pour conclure, l'orateur dit qu'il est d'accord sur le principe, mais que le texte présente de petites lacunes. La N-VA s'abstiendra lors du vote.

Comme on l'a dit, la proposition du groupe MR est similaire. Le texte est toutefois mieux élaboré. On précise davantage quels acteurs devront être impliqués dans le Conseil d'aménagement urbain visé. Il n'entraînera pas de retards ou de complications supplémentaires.

M. Vanden Borre a deux questions. Le deuxième alinéa de l'article 3 dit que le CAU doit assurer la concertation avec les communes, les habitants, les acteurs sociaux, culturels et économiques. L'auteur peut-il préciser comment il voit les

De geest van het voorstel van de cdH-fractie is in grote lijnen identiek aan die van de MR-tekst.

Het verschil tussen de twee teksten is vooral van terminologische aard: om een echt participatief proces te creëren vóór de uitwerking van grote gewestelijke stadsprojecten, stelt de MR-fractie de oprichting voor van een "Raad voor Stedelijke Inrichting", terwijl de cdH-fractie heeft gekozen voor de naam "Participatiecomité".

De MR-fractie waardeert het dat het voorstel van de cdH-fractie, net als haar eigen voorstel, een nieuwe impuls probeert te geven aan de stedelijke democratie voor de grote stadsprojecten.

De heer Van Goidsenhoven deelt tot slot mee dat een amendement zal worden ingediend op artikel 2 van het voorstel van het cdH, en dat zijn fractie deze tekst zal steunen.

II. Samengevoegde algemene bespreking

De heer Mathias Vanden Borre dankt de cdH-fractie en de MR-fractie voor de interessante voorstellen. Met de RPAs loopt inderdaad wat mis. De signalen uit het veld zijn ondubbelzinnig en scherp voor dit nieuw instrument voor de regering. Dit houdt onder meer verband met burgerparticipatie. Buurtbewoners willen meer betrokken worden bij het opmaken van de RPAs.

Het voorstel van de cdH wil een participatiecomité oprichten om de betrokkenheid te vergroten en de procedures te versnellen. De spreker deelt dit principe maar maakt een voorbehoud omdat het participatiecomité die wordt voorgesteld een advies moet verstrekken aan de gewestelijke ontwikkelingscommissie die wordt samengesteld voorafgaand aan de opmaak van een ontwerp RPA. Er wordt weinig concreet gezegd hoe dit tot stand zal komen. Betreft dit dan een informeel proces? Hoe garandeert men de kwaliteit van dit comité? Het comité zal een advies moeten verstrekken maar is er geen overlap tussen de verschillende adviezen en hoe kan men dit stroomlijnen? Het voorstel heeft als nadeel dat de administratie dubbel belast wordt en het verlengt de procedure van 60 naar 90 dagen. Er is trouwens weinig of geen zekerheid dat achteraf minder procedures zullen worden ingeleid bij de Raad van State.

Tot besluit stelt de spreker dat hij het eens is met het principe maar dat de tekst kleine tekortkomingen vertoont. N-VA zal zich onthouden bij de stemming.

Het voorstel van de MR-fractie is zoals gezegd gelijklopend. Toch is de tekst beter uitgewerkt. Voor de voorgenomen "Raad voor stedelijke inrichtingen" wordt beter opgenomen welke actoren erbij betrokken moeten zijn. Het zal geen bijkomende vertragingen of complicaties opleveren.

De heer Vanden Borre heeft twee vragen. Het tweede lid van artikel 3 stelt dat de RSI moet zorgen voor overleg met gemeenten, inwoners, sociale culturele en economische actoren. Kan de auteur verduidelijken hoe hij dit ziet?

choses ?

Il est dit à l'article 3 que le CAU a un pouvoir d'avis consultatif. S'appuie-t-on sur une obligation légale à cet égard ? Constituera-t-il une instance consultative officielle au sens de l'article 30, alinéa 2, de l'ordonnance urbanistique ?

Mme Isabelle Pauthier se propose de rappeler la pertinence des projets de PAD.

Le PAD est potentiellement un outil d'urbanisme utile puisqu'il permet d'encadrer le changement d'échelle des quartiers considérés comme stratégiques, de promouvoir leur mixité fonctionnelle et de permettre leur insertion urbaine en tenant compte de tous les aspects connexes. De plus, ils offrent la possibilité d'avoir une vue d'ensemble et permettent la programmation des interventions à envisager sur l'espace public.

La Région a voulu prendre la main sur les Communes et sur le processus d'élaboration des PPAS qui traduisaient en aval les intentions des schémas directeurs dépourvus de volet réglementaire, car ce processus lui semblait trop lent. Cependant, elle a supprimé ce faisant des étapes de concertation formelles qui garantissaient un droit de regard préalable du public sur les principes et les dérogations des différents projets. La participation a été victime collatérale de la recherche de simplification et de célérité. Nous savons pourtant que la planification n'est pas autoréalisatrice et que le renouvellement de la ville prend du temps.

L'échelle régionale est certes la plus pertinente dans la fabrique de la ville de demain, mais elle ne peut induire une régression démocratique comme Ecolo-Groen l'a rappelé à de nombreuses reprises au sein de cette commission.

La qualité des diagnostics territoriaux établis par Perspective n'est pas en cause, mais les problèmes sous-jacents à l'urbanisme bruxellois qui sont pointés dans ces diagnostics ne sont cependant pas nécessairement réglés pour autant par les projets de PAD.

Par ailleurs, il est important de rappeler ici que les programmes des projets de PAD sont calibrés sur le boom démographique qui a eu lieu entre 2007 et 2012. Les programmes immobiliers devraient être réévalués, en particulier lorsqu'ils entendent urbaniser des zones de pleine terre qui représentent une ressource sensible face à la crise de la biodiversité et du climat, de par les services écosystémiques qu'ils portent et leur capacité à participer, le cas échéant, à une forme de souveraineté alimentaire.

À ce titre, rappelons que la DPR mentionne la préservation de la biodiversité comme "traceur des politiques régionales." Dès lors, il convient de ne pas concevoir les friches et les autres terrains vierges uniquement comme des zones à bâtir, mais également voir en elles le rôle important qu'elles jouent d'un point de vue de la biodiversité.

In artikel 3 staat dat de RSI een adviesbevoegdheid heeft. Is hiervoor een wettelijke verplichting opgenomen? Wordt het dan een officiële adviesinstantie luidens artikel 30 tweede lid van de stedenbouwkundige ordonnantie?

Mevrouw Isabelle Pauthier stelt voor de relevantie van de ontwerpen van RPA in herinnering te brengen.

Het RPA is in potentie een nuttig stedenbouwkundig instrument, omdat het mogelijk maakt de schaalverandering van strategisch geachte wijken te begeleiden, hun functionele mix te bevorderen en hun integratie in de stad mogelijk te maken door rekening te houden met alle daarmee verband houdende aspecten. Bovendien biedt het de mogelijkheid om een totaalbeeld te hebben en de programmering van de ingrepen in de openbare ruimte mogelijk te maken.

Het Gewest wilde controle op de gemeenten en op het ontwikkelingsproces van de BBP's, die de bedoeling van de richtplannen naderhand weerspiegelden, zonder een regulerende component, omdat het vond dat dit proces te traag verliep. Zodoende maakte het echter een einde aan de formele overlegfasen die de burgers het recht op voorafgaande raadpleging over de beginselen en afwijkingen van de verschillende ontwerpen waarborgden. De participatie is een indirect slachtoffer van het streven naar vereenvoudiging en snelheid. We weten echter dat planning niet vanzelf gebeurt en dat stadsvernieuwing tijd vergt.

De gewestelijke schaal is zeker de meest relevante bij het maken van de stad van de toekomst, maar kan niet leiden tot een achteruitgang van de democratie, zoals Ecolo-Groen meermaals heeft aangegeven in deze commissie.

De kwaliteit van de door Perspective opgestelde territoriale diagnoses staat niet ter discussie, maar de problemen die ten grondslag liggen aan de Brusselse stadsplanning en die in deze diagnoses naar voren worden gebracht, worden niet noodzakelijkerwijs opgelost door de ontwerpen van RPA.

Voorts is het belangrijk om hier in herinnering te brengen dat de programma's voor de ontwerpen van RPA zijn afgestemd op de demografische boom die zich tussen 2007 en 2012 heeft voorgedaan. De vastgoedprogramma's moeten opnieuw worden geëvalueerd, met name wanneer ze gebieden met volle grond willen verstedelijken die een gevoelige hulpbron vormen in het licht van de biodiversiteits- en de klimaatcrisis, vanwege de ecosysteemdiensten die zij leveren en hun vermogen om, waar nodig, bij te dragen aan een vorm van voedselsoevereiniteit.

In dat verband zij eraan herinnerd dat de GBV vermeldt dat er rekening zal worden gehouden met het behoud van de biodiversiteit bij de beslissingen van het Gewest. Daarom is het belangrijk om braakliggende terreinen en andere onontgonnen gebieden niet alleen te zien als bouwgrond, maar ook om de belangrijke rol te zien die zij spelen vanuit

Aujourd'hui, opposer la nécessité, réelle, d'optimiser la production de logements sociaux et les autres besoins, non monétisables, de la ville est difficilement audible pour le public. De même quand on lui parle de tiny forest tout en se proposant de raser une forêt urbaine qui abrite des espèces protégées et joue le rôle de puits de carbone.

D'une manière générale, à nos yeux, les projets de PAD sont encore trop ancrés dans la culture productiviste de l'urbanisme du XXe siècle et ne prennent pas suffisamment en compte les enjeux soulevés par les chocs environnementaux. La crise de la Covid a eu raison du programme du Centre de Congrès au Heysel et devra peut-être nous pousser à réévaluer d'autres projets. Certains programmes immobiliers seront rendus obsolètes par la généralisation du télétravail. Dans notre travail parlementaire, le groupe Écolo ne manque pas de rappeler ces différents constats et nous attendons du gouvernement qu'il adapte les projets de PAD pour en tenir compte.

Tous les aspects de fond relèvent de la vision de la ville de demain et sont donc légitimement débattus collectivement dans le cadre des débats sur la ville en général et des projets de PAD en particulier. Mais ils devraient être débattus plus en amont, sur base des diagnostics et d'un projet de plan dont les options ne sont pas ficelées. Cela demande de l'intelligence collective et une capacitation à assumer des choix responsables, car, oui, il faut aussi construire des logements sociaux.

À propos de la spécificité de la gouvernance urbaine bruxelloise, Mme Pauthier souligne que le débat public animé sur la ville fait tout le sel de la démocratie urbaine bruxelloise, reconnue internationalement comme « la ville aux cent comités de quartier » et le berceau des luttes urbaines. Il faut que cela reste une réalité pour des questions de démocratie : il s'agit de construire ensemble le projet commun. C'est une manière concrète de faire de résidents issus de 180 nationalités des citoyens bruxellois.

C'est à Bruxelles qu'ont été introduites, entre 1976 et 79, dans le cadre de l'élaboration du premier Plan de secteur, les mesures particulières de publicité (enquête publique et commissions de concertation) sous l'impulsion d'Inter Environnement Bruxelles, dirigé à l'époque par le sociologue René Schoonbrodt.

Les associations ont voulu créer un droit de regard, une capacité de contrôle des habitants en amont sur le devenir de leur ville, en particulier sur les dérogations aux plans. Celles-ci peuvent se justifier, mais doivent être dûment motivées par l'autorité et rencontrer une forme de consensus des administrations et de la société dans un cadre formalisé. Les demandes de permis d'urbanisme qui dérogent aux plans ainsi que les projets de plans font l'objet d'une enquête publique et d'une réunion de la Commission de concertation.

het oogpunt van biodiversiteit. Vandaag de dag is het in de weg staan van de optimalisatie van de bouw van sociale woningen en de andere, niet in geld uit te drukken, behoeften van de stad voor het publiek moeilijk om te horen. Hetzelfde kan worden gezegd wanneer men spreekt van tiny forest, terwijl men van plan is om een stedelijk bos dat beschermde soorten herbergt en fungeert als een koolstofput, met de grond gelijk te maken.

Over het algemeen zijn de ontwerpen van RPA's naar onze mening nog steeds te diep geworteld in de op productivistische cultuur van de 20ste-eeuwse stadsplanning en houden ze onvoldoende rekening met de uitdagingen die door de milieushocks naar voren komen. De Covid-crisis heeft gewonnen van het programma van het Congrescentrum op de Heizel en moet ons misschien ertoe aanzetten om andere projecten opnieuw te evalueren. Sommige vastgoedprogramma's zullen door de veralgemening van telewerken achterhaald zijn. In ons parlementair werk laat de Ecolo-fractie niet na om op die verschillende vaststellingen te wijzen en we verwachten dat de regering de ontwerpen van RPA's aanpast om er rekening mee te houden.

Alle inhoudelijke aspecten maken deel uit van de visie van de stad van morgen en worden daarom terecht collectief besproken in het kader van de debatten over de stad in het algemeen en de ontwerpen van RPA's in het bijzonder. Maar ze zouden meer op voorhand moeten worden besproken, op basis van diagnoses en een ontwerpplan waarvan de opties niet vastliggen. Dat vereist collectieve intelligentie en empowerment om verantwoorde keuzes te maken, want ja, er moeten ook sociale woningen worden gebouwd.

Over de specifieke aard van het stedelijk bestuur in Brussel benadrukt mevrouw Pauthier dat het levendige publieke debat over de stad de ruggengraat is van de Brusselse stedelijke democratie, die internationaal wordt erkend als "de stad van de honderd wijkcomités" en de bakermat van de stadsstrijd. Dit moet een realiteit blijven voor de kwesties van democratie: het gaat erom samen te bouwen aan het gemeenschappelijke project. Het is een concrete manier om inwoners van 180 nationaliteiten tot Brusselaars te maken.

Het was in Brussel dat tussen 1976 en 1979, toen het eerste gewestplan werd opgesteld, op initiatief van Interenvironnement Bruxelles, destijds onder leiding van socioloog René Schoonbrodt, de speciale regelen van openbaarmaking (openbaar onderzoek en overlegcommissies) werden ingevoerd.

De verenigingen wilden een recht op inzage creëren, een voorafgaande controlebevoegdheid voor de bewoners op de toekomst van hun stad, met name op de afwijkingen van de plannen. Die kunnen gegrond zijn, maar moeten naar behoren worden gemotiveerd door de overheid en moeten een vorm van consensus tussen de besturen en de samenleving bereiken binnen een geformaliseerd kader. Aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen die afwijken van de plannen en ontwerpplannen worden onderworpen aan een openbaar onderzoek en een vergadering van de Overlegcommissie.

La Commission de concertation est le lieu qui permet aux trois pôles : société civile-habitants/autorité publique-administrations/privé de débattre des projets. Il s'agit d'une procédure orale, publique et formelle (convocations, PV, motivation) dont la commune concernée est le notaire.

Or, si les projets de PAD sont fortement contestés par la plupart des Bruxellois concernés par l'urbanisme, c'est entre autres parce qu'ils écrasent les prescriptions du PRAS.

Autrement dit, les PAD permettent de déroger en dehors de toute concertation formelle aux prescriptions des plans délibérés démocratiquement. Cette disposition a été voulue par le gouvernement précédent, en particulier pour réviser les gabarits et les affectations prévus.

Ces évolutions pourraient encore se révéler acceptables après co-construction si les lieux pour en débattre n'étaient pas court-circuités.

Or, depuis des années, il est patent que les procédures de mesures particulières de publicité (enquête publique et réunion de la Commission de concertation) arrivent trop tard dans les processus de conception de projets et sont court-circuitées par les négociations préalables entre cabinets et promoteurs, les concours d'architecture et, maintenant, les projets de PAD.

D'où la colère de la société civile. Le maître-architecte l'a reconnu dans son acte de candidature et dans la presse encore le 22 octobre et il s'est engagé à travailler plus étroitement avec la société civile et les habitants. Il faut en effet faire intervenir des tiers indépendants pour organiser la délibération.

En première instance, et indépendamment des débats urbanistiques sur le fond, c'est d'abord la gouvernance des projets de PAD qui fait débat, car la participation est réduite dans la procédure propre aux projets de PAD au droit d'être informés. Le dispositif ne permet pas, dès lors, d'infléchir la philosophie immobilière du plan en amont. C'est pourquoi les Bruxellois disent qu'ils ont été « entendus, mais pas écoutés ».

De plus, un certain nombre de maladroites ont été commises dont le fait de mettre les projets de PAD à l'enquête publique quatre par quatre, le manque de pédagogie des dossiers mis à l'enquête publique avec des dossiers de plus de 1.000 pages sans documents de synthèse pertinents, ou le refus de considérer les demandes d'allongement de délais comme légitimes, y compris quand elles émanent des instances d'avis.

Il n'est pas possible de balayer d'un revers de main les avis de la CRD.

La DPR oblige le gouvernement à prendre en considération les avis émis dans le cadre des enquêtes

De Overlegcommissie is de plaats waar de drie polen: maatschappelijk middenveld-bewoners/overheid-besturen/privésector de projecten bespreken. Het is een mondelinge, openbare en formele procedure (bijeenroepingen, notulen, motivering) waarbij de betrokken gemeente de notaris is.

Als de ontwerpen van RPA echter sterk worden aangevochten door de meeste Brusselaars die betrokken zijn bij de stadsplanning, dan komt dat onder meer doordat ze de voorschriften van het GBP terzijde schuiven.

Met andere woorden, de RPA's maken het mogelijk om zonder formele raadpleging af te wijken van de voorschriften van de democratisch besproken plannen. Die bepaling was bedoeld door de vorige regering, met name om de geplande modellen en bestemmingen te herzien.

Deze veranderingen zouden nog aanvaardbaar kunnen blijken na co-constructie als de plaatsen om erover te debatteren niet buitenspel werden gezet.

Het is echter al jaren duidelijk dat de procedures voor speciale regelen van openbaarmaking (openbaar onderzoek en vergadering van de Overlegcommissie) te laat komen in het ontwerpproces van projecten en dat ze buitenspel worden gezet door voorafgaande onderhandelingen tussen kabinetten en ontwikkelaars, architectuurwedstrijden en nu ook ontwerpen van RPA.

Vandaar de woede van het maatschappelijk middenveld. De bouwmeester erkende dit in zijn kandidaatstelling en op 22 oktober nog in de pers en beloofde nauwer samen te werken met het maatschappelijk middenveld en de bewoners. Er moeten immers onafhankelijke derden bij betrokken worden om het overleg te organiseren.

In eerste instantie, en los van de inhoudelijke stedenbouwkundige debatten, is het in de eerste plaats het bestuur van de ontwerpen van RPA dat onderwerp van debat is, aangezien de participatie in de procedure voor de ontwerpen van RPA is gereduceerd tot het recht om geïnformeerd te worden. Het systeem laat dus niet toe om de vastgoedfilosofie van het plan op voorhand te beïnvloeden. Daarom zeggen de Brusselaars dat ze gehoord zijn, maar dat er niet naar hen geluisterd is.

Bovendien werden een aantal blunders begaan, waaronder het feit dat de ontwerpen van RPA's per vier aan het openbaar onderzoek werden onderworpen, het gebrek aan pedagogie van de dossiers die aan het openbaar onderzoek werden onderworpen met dossiers van meer dan 1.000 pagina's zonder relevante samenvattende documenten, of de weigering om verzoeken tot verlenging van termijnen als legitiem te beschouwen, ook wanneer ze van adviesinstanties komen.

Het is niet mogelijk om de adviezen van de GOC van tafel te vegen.

De GBV verplicht de regering om rekening te houden met de adviezen die worden uitgebracht in het kader van

publiques sur les projets de plan.

Il faut organiser une participation en amont, plus ouverte et plus formalisée.

Aujourd'hui c'est la gouvernance des projets de PAD qui est remise en question par les propositions de l'opposition. Nous devons remercier l'opposition, car elle permet ici de faire la lumière sur un problème connu et elle se montre constructive en élaborant des propositions qui tentent de remédier à la question de la participation.

C'est pourquoi le groupe cdH propose d'« opérer une retouche à dimension participative » dans le CoBAT en vue d'instaurer un Comité de Participation.

Ce comité se ferait le "relais auprès du gouvernement des intérêts et remarques des publics concernés" en vue d'une co-construction des projets.

Cette instance citoyenne disposerait d'un délai de 60 jours pour consulter sa base. La modification prévoit que le gouvernement informe "le public concerné par voie postale" et invite le public à désigner ses représentants au sein des Comités de quartier et associations de quartier.

Le comité proposé par le groupe cdH remet en question la volonté des associations d'éviter l'encombrement avec les écueils qu'il suppose : la professionnalisation, la technocratisation des débats, l'éloignement progressif de la base.

Cette proposition du groupe cdH n'est pas adaptée, car elle aurait pour résultat d'encombrement le débat sur les projets entre professionnels de la participation et technocrates des administrations et des cabinets.

Sur quelle base les riverains désigneraient-ils les membres du Comité?

Comment les membres du Comité seraient-ils assurés d'une meilleure prise en compte de leurs avis que dans la confrontation publique actuelle.

Seraient-ils rémunérés?

La proposition part d'une bonne intention, mais elle ne résout malheureusement pas le problème.

La proposition du MR quant à elle identifie également la nécessité de garantir un processus de participation des habitants des zones concernées suffisamment effectif et efficace, c'est-à-dire davantage en amont du processus de réflexion.

Dans cette optique, il convient selon la proposition de parvenir à un cadre d'information, de consultation et de participation qui permette de développer une politique d'aménagement du territoire qui suscite une large adhésion de la population et propose la création d'un Conseil d'Aménagement urbain. Une différence de terminologie, mais une même intention.

openbare onderzoeken naar ontwerpplannen.

Er moet een meer open en meer geformaliseerde participatie op voorhand worden georganiseerd.

Vandaag wordt het bestuur van de ontwerpen van RPA's in twijfel getrokken door de voorstellen van de oppositie. Wij moeten de oppositie bedanken, want zij heeft hier een bekend probleem aan het licht gebracht en is constructief bezig met het opstellen van voorstellen die het probleem van de participatie proberen te verhelpen.

Daarom stelt de cdH-fractie een "bijwerking met een participatieve dimensie" voor in het BWRO met het oog op de oprichting van een participatiecomité.

Dat comité zou "de belangen en opmerkingen van het betrokken publiek [doorgeven] aan de regering" met het oog op een co-constructie van de ontwerpen.

Deze burgerinstantie zou 60 dagen de tijd hebben om zijn basis te raadplegen. De wijziging bepaalt dat de regering "het betrokken publiek per brief" op de hoogte brengt en het publiek uitnodigt om zijn vertegenwoordigers in de wijkcomités en wijkverenigingen aan te wijzen.

Het door de cdH-fractie voorgestelde comité stelt de wens van de verenigingen om te vermijden dat alles afgeschermd in de commissie behandeld wordt, met de risico's die dat inhoudt, opnieuw ter discussie: professionalisering, technocratisering van de debatten en een geleidelijke verwijdering van de basis.

Dit voorstel van de cdH-fractie is niet aangepast, omdat het ertoe zou leiden dat het debat over de ontwerpen exclusief tussen participatiedeskundigen en technocraten van de besturen en kabinetten in commissie gevoerd wordt.

Op welke basis zouden de buurtbewoners de leden van het comité aanwijzen?

Hoe zouden de leden van het comité ervan verzekerd worden dat er beter rekening wordt gehouden met hun mening dan in de huidige publieke confrontatie?

Zouden ze worden vergoed?

Het voorstel is goed bedoeld, maar lost het probleem helaas niet op.

In het voorstel van de MR wordt ook gewezen op de noodzaak te zorgen voor een voldoende effectief en doeltreffend participatieproces voor de bewoners van de betrokken gebieden, dat wil zeggen vroeger in het denkproces.

Daartoe dient volgens het voorstel een kader voor voorlichting, raadpleging en participatie te worden opgezet dat het mogelijk maakt om een beleid inzake ruimtelijke ordening te voeren dat een breed maatschappelijk draagvlak heeft en dat de oprichting van een Raad voor Stedelijke Inrichting voorstelt. Een verschil in terminologie, maar met dezelfde bedoeling.

Cette proposition fait le même constat : la nécessité de ménager un espace délibératif en amont, sur la programmation, avant de lancer les bureaux d'études.

Cependant elle se situe dans une perspective localiste, comme si seuls les riverains avaient leur mot à dire sur l'évolution de leur propre environnement et cherchent une solution dans l'encommissionnement plutôt que dans un processus ouvert, public et formel.

Est-ce que par exemple les restructurations des axes de l'E411 ou de l'E40 ne concernent que la population locale?

Le principe de base de la participation en RBC est que quiconque peut être entendu qu'il ait des intérêts, comme propriétaire riverain, par exemple, ou pas (les ASBL portent, en principe un objet social plus large et, en tout cas, identifié).

Chaque Bruxellois peut s'exprimer sur chaque partie du territoire même si on peut admettre une expertise de terrain des premiers concernés, qui doit cependant parfois être pondérée par l'intérêt collectif. C'est pourquoi l'autorité publique doit être capable de motiver ses actes.

L'encommissionnement peut déboucher sur des situations de blocage, ce qui n'est pas l'objectif de la participation. L'objectif de la participation est de faire évoluer les projets. Le Ministre-Président écrivait que "la participation peut sûrement encore être améliorée". Il y a là donc un engagement ferme.

En conclusion, dans ces propositions, si l'objectif est louable : organiser la co-construction en amont, le moyen proposé est inapproprié, raison pour laquelle nous ne voterons pas en leur faveur.

La DPR prévoit la mise en place d'un service de la Participation. Il convient de voir ce que Perspective propose à cet égard.

Il faudra alors reprendre le débat à ce moment-là, avec la société civile et les parties prenantes.

Mis à part le PAD "Casernes", l'ensemble des autres PAD est encore ouvert à l'examen du gouvernement à un stade leur permettant d'accueillir des modifications substantielles par rapport aux premières versions.

Pour le groupe Écolo, les pratiques doivent évoluer. C'est pourquoi il estime également que la refonte des articles 30/3 § 1er, 30/5 et 30/6 du CoBAT devra être opérée dans le cadre de l'évaluation du COBAT.

Cette évaluation ne saurait tarder. Il n'est pas nécessaire d'attendre que les PAD aient ressorti leurs effets. Les projets actuellement sur la table sont de l'ancienne école. Le ralentissement du boom démographique, la crise Covid va probablement tarir la demande de bureaux. La crise

In dit voorstel wordt dezelfde opmerking gemaakt: de noodzaak om op voorhand, bij de programmering, een overlegruimte tot stand te brengen alvorens de studiebureaus te lanceren.

Het is echter gericht op een lokaal perspectief, alsof alleen de buurtbewoners inspraak zouden hebben in de ontwikkeling van hun eigen omgeving en zoekt een oplossing in commissie eerder dan in een open, publiek en formeel proces.

Gaat de herstructurering van de assen van de E411 of de E40 bijvoorbeeld alleen de plaatselijke bevolking aan?

Het basisprincipe van participatie in het BHG is dat iedereen gehoord kan worden, of hij nu wel of niet belangen heeft, bijvoorbeeld als aangelande eigenaar (vzw's hebben in principe een breder en in ieder geval vastgesteld maatschappelijk doel).

Elke Brusselaar mag zich uitspreken over elk deel van het grondgebied, hoewel een expertise op het terrein van de eerste betrokkenen kan worden erkend, die echter soms moet worden afgewogen tegen het collectieve belang. Daarom moet de overheid haar acties kunnen motiveren.

Het in de commissie houden kan tot een impasse leiden, wat niet het doel is van participatie. Het doel van participatie is om de projecten te laten evolueren. De minister-president schreef dat de participatie zeker nog kon worden verbeterd. Er is hier dus sprake van een vast voornemen.

Kortom, het doel van deze voorstellen is weliswaar prijzenswaardig: de co-constructie op voorhand organiseren, maar de voorgestelde middelen zijn ongeschikt, en dat is de reden waarom wij niet voor deze voorstellen zullen stemmen.

De GBV voorziet in de oprichting van een dienst voor Participatie. Er moet worden bekeken wat Perspective in dat verband voorstelt.

Het debat zal op dat moment moeten worden hervat, met het maatschappelijk middenveld en de belanghebbenden.

Met uitzondering van het RPA "Kazernes", staan alle andere RPA's nog steeds open voor onderzoek door de regering in een fase die hen in staat zou stellen om substantiële wijzigingen aan te brengen ten opzichte van de eerste versies.

Voor de Ecolo-fractie moeten de praktijken evolueren. Daarom is zij ook van mening dat de artikelen 30/3, § 1, 30/5 en 30/6 van het BWRO moeten worden herzien als onderdeel van de evaluatie van het BWRO.

Die evaluatie zal niet lang op zich laten wachten. Het is niet nodig om te wachten tot de RPA's hun effecten hebben gesorteerd. De projecten die nu op tafel liggen zijn oldskool. Door de vertraging van de bevolkingsgroei en de Covid-crisis zal de vraag naar kantoorruimte waarschijnlijk

climatique imposera sans doute une économie drastique d'énergie, l'effondrement de la biodiversité, l'exigence d'adhésion, la restauration de la crédibilité du politique : ces aspects qui étaient sous le radar au moment de la conception des projets de PAD nous inviteront à aborder la ville autrement.

Il ne faut pas perdre de vue qu'il ne s'agit pas de permis pour des extensions unifamiliales, mais de projets d'envergure sur plusieurs dizaines d'hectares, à très long terme, qui vont refaçonner Bruxelles.

Il faudra organiser une large consultation ouverte aux Bruxellois et au monde associatif, en amont du lancement d'un PAD.

Voilà les raisons pourquoi son groupe défend diverses autres propositions et en tout cas la nécessité d'organiser un processus participatif plus délibératif en amont, mais également une réunion de la Commission de concertation.

Son groupe ne votera pas en faveur des deux textes.

Mme Soetkin Hoessen explique que les PAD constituent un instrument relativement neuf de l'aménagement du territoire en Région bruxelloise. Ils permettent de définir, pour un certain périmètre, l'affectation de différentes zones, l'aménagement de l'espace public, les prescriptions en matière de construction et l'organisation de la mobilité et des possibilités de stationnement.

Un PAD remplace les dispositions réglementaires d'autres plans dans la zone stratégique du PAD, tels que le Plan régional d'affectation du sol (PRAS), les Plans particuliers d'affectation du sol (PPAS), les règlements d'urbanisme, les plans de mobilité régionaux et communaux et les permis de lotir.

Les PAD constituent donc un outil puissant en vue de définir le développement et l'aménagement de certaines zones stratégiques dans la Région. Le risque que cet instrument donne trop de liberté a été souligné.

Eu égard à la force des PAD, il est particulièrement important de veiller à inscrire certains principes pour le développement de la ville. Pour Groen, les sites des PAD doivent être exemplaires pour la ville climatiquement neutre de l'avenir : sans voitures ou avec aussi peu de voitures que possible, avec suffisamment de place pour les espaces verts et la biodiversité, des équipements à la mesure du quartier et une large marge de participation avant et pendant le développement du projet.

L'avis général de la Commission régionale de développement sur les PAD a notamment souligné que la structure spatiale devrait donner la priorité au renforcement des maillages vert et bleu, que les PAD doivent être exemplaires sur le plan de la durabilité et des ambitions du PRDD, et que la résilience climatique devrait être approfondie dans les PAD.

opdrogen. De klimaatcrisis zal ongetwijfeld leiden tot drastische energiebesparingen, de ineenstorting van de biodiversiteit, de eis van een draagvlak, het herstel van de politieke geloofwaardigheid: deze aspecten, die ten tijde van de opzet van de ontwerpen van RPA's onder de radar waren, zullen ons uitnodigen om de stad anders te benaderen.

We mogen niet uit het oog verliezen dat het niet gaat om vergunningen voor eengezinsuitbreidingen, maar om grootschalige projecten van enkele tientallen hectaren, op zeer lange termijn, die Brussel een nieuwe vorm zullen geven.

Voorafgaand aan de start van een RPA zal een brede raadpleging moeten worden georganiseerd die openstaat voor de Brusselaars en de verenigingswereld.

Dit zijn de redenen waarom haar fractie verschillende andere voorstellen verdedigt en in ieder geval de noodzaak om een meer deliberatief participatief proces op voorhand te organiseren, maar ook een vergadering van de Overlegcommissie.

Haar fractie zal voor geen van beide teksten stemmen.

Mevrouw Soetkin Hoessen legt uit dat de RPA's een relatief nieuw instrument van ruimtelijke ordening in het Brussels Gewest zijn, waarmee de bestemming van verschillende zones, de inrichting van de openbare ruimte, de bouwvoorschriften en de organisatie van mobiliteit en parkeermogelijkheden worden vastgelegd voor een bepaald gebied.

Een RPA vervangt reglementaire bepalingen van andere plannen in de strategische zone van de RPA, zoals het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP), de bijzondere bestemmingsplannen (BBPs), de stedenbouwkundige verordeningen, de gewestelijke en de gemeentelijke mobiliteitsplannen en de verkavelingsvergunningen.

RPA's zijn aldus een zeer krachtig instrument om de ontwikkeling en inrichting van bepaalde strategische zones in het Gewest te bepalen. Er werd gewezen op het risico dat dit instrument te veel vrijheden geeft.

Gezien de kracht van de RPA's, is het extra belangrijk om te zorgen dat bepaalde principes worden ingeschreven voor ontwikkeling van de stad. Voor Groen moeten de sites van de RPA's exemplarisch zijn voor de klimaatneutrale stad van de toekomst: zo veel mogelijk autoluw of autovrij, voldoende ruimte voor groene zones en biodiversiteit, voorzieningen op maat van de wijk en vóór én tijdens de projectontwikkeling veel ruimte voor inspraak en participatie.

Het algemene advies over de RPA's van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie benadrukte onder andere dat de ruimtelijke structuur prioriteit zou moeten geven aan de versterking van groene en blauwe netwerken, dat RPA's een voorbeeldfunctie moeten hebben op vlak van duurzaamheid en ambities van het GPDO, en dat klimaatbestendigheid zou moeten worden uitgediept in de RPA's.

La Commission régionale de développement analyse dans ses avis la façon dont les PAD répondent aux objectifs du PRDD, notamment la mise en œuvre d'une gestion collaborative par l'implication des citoyens.

Sous la législature précédente, Groen et Ecolo ont plaidé en faveur d'une participation aux PAD nettement renforcée. Le gouvernement a fait quelques concessions à cet égard à l'époque, mais il s'avère à présent que pour de nombreux citoyens, organisations et comités de quartier, la participation aux PAD présente encore trop de lacunes.

Ils ont par exemple le sentiment que beaucoup de décisions sont déjà prises avant qu'on se tourne vers eux et qu'il s'agit davantage de les informer que de les consulter ou de les faire participer.

Ils se plaignent également que les huit projets de PAD ont été mis à l'enquête publique en groupes de quatre, ce qui, vu la taille des documents, laisse peu de temps pour une analyse approfondie.

Il n'est pas possible pour les citoyens de rencontrer les autres acteurs impliqués dans l'élaboration d'un PAD, et ils ont l'impression que le processus de participation est plus une boîte aux lettres qu'une vraie concertation.

Les choix stratégiques opérés pour chaque PAD peuvent bien sûr être discutés séparément, mais il est en tout cas problématique que les citoyens aient le sentiment de ne pas être pris au sérieux et que leur opinion soit considérée comme sans valeur.

Pour l'évaluation du CoBAT, les articles relatifs à la participation doivent donc être soigneusement revus et améliorés. Nous devons passer à un modèle de cocréation et de participation depuis le début plutôt qu'à la fin. Cela débouchera également sur de meilleurs projets et davantage d'adhésion.

Dans la déclaration de politique de vendredi, nous avons appris que l'année prochaine, le gouvernement mettra en place un service de participation au sein de perspective.brussels. Ce service ne se limitera pas aux seuls PAD, mais l'oratrice a déjà hâte de voir comment il sera mobilisé afin d'améliorer considérablement les processus de participation.

Pour ce qui est des propositions aujourd'hui sur la table, Mme Hoessen remercie ses collègues du cdH et du MR pour leur contribution à cette discussion.

Le groupe cdH souhaite créer un comité de participation chargé de conseiller le gouvernement sur un projet de PAD. Si le gouvernement a l'intention de faire élaborer un PAD, il doit en informer le public concerné par voie postale. Ce public peut alors désigner ses représentants au sein des comités et associations de quartier, qui sont alors inclus dans le comité de participation. Bien que le but de la proposition soit utile, certaines questions se posent.

Par exemple, qu'entend-on par « le public concerné », ou

De Gewestelijke Ontwikkelingscommissie analyseert in haar adviezen per RPA hoe deze beantwoorden aan de doelstellingen van het GPDO, waaronder de implementatie van collaboratief bestuur met het betrekken van burgers.

Groen en Ecolo hebben in de vorige legislatuur gepleit voor veel sterkere participatie in de RPA's. Daar zijn toen enige toegevingen op gedaan door de Regering, maar nu blijkt dat voor vele burgers, organisaties en buurtcomités er nog te veel schort aan de participatie bij de RPA's.

Zij hebben bijvoorbeeld het gevoel dat veel al besloten is voor er met hen gesproken wordt, en dat het eerder om informeren dan om consulteren of participeren gaat.

Ook klagen ze het feit aan dat de acht ontwerp RPA's in groepen van vier ter openbaar onderzoek werden voorgelegd, wat weinig tijd geeft voor een grondige analyse gezien de lijvige documenten.

Het is voor burgers niet mogelijk om de andere spelers die bij de ontwikkeling van een RPA betrokken zijn, te ontmoeten, en ze hebben de indruk dat het participatieproces meer een brievenbus is dan een echt overleg.

Over de strategische keuzes die per RPA gemaakt zijn kan uiteraard een aparte discussie worden gehouden, maar het feit dat burgers het gevoel hebben niet serieus te worden genomen en dat hun mening als niet waardevol wordt beschouwd, is hoe dan ook problematisch.

Voor de evaluatie van het BWRO, moeten de artikelen in verband met participatie daarom goed herbekeken en verbeterd worden. We moeten naar een model van co-creatie en inspraak van bij het begin in plaats van op het einde. Dit zal ook leiden tot betere projecten en meer draagvlak.

In de beleidsverklaring vrijdag hoorden we dat de Regering volgend jaar een dienst voor participatie zal oprichten bij perspective.brussels. Dit zal breder gaan dan enkel de RPA's, maar de spreekster kijkt er alvast naar uit te zien hoe deze dienst zal ingezet worden om de participatieprocessen sterk te verbeteren.

Wat de voorstellen die vandaag op tafel liggen betreffen, dankt mevrouw Hoessen haar collega's van cdH en de MR voor hun input in deze discussie.

De cdH-fractie wil een participatiecomité oprichten dat advies geeft aan de Regering over een ontwerp RPA. De Regering zou, als zij de intentie heeft om een RPA te laten uitwerken, het betrokken publiek per brief op de hoogte moeten brengen. Dit publiek mag dan zijn vertegenwoordigers aanwijzen in wijkcomités en wijkverenigingen, die dan in het participatiecomité worden opgenomen. Hoewel het doel van het voorstel nuttig is, rijzen er enkele vragen.

Zo is het niet duidelijk wie wordt bedoeld met 'het

comment la procédure de désignation des représentants se déroulerait-elle et qui l'organiserait ? Comment garantir-on une représentation correcte du public, avec une diversité suffisante ? Quelle garantie y a-t-il que les opinions des citoyens seront davantage prises en compte de cette manière qu'à travers l'enquête publique, par exemple ?

Le groupe MR souhaite créer un « Conseil d'aménagement urbain » avec lequel il faudra se concerter pour la rédaction d'un PAD. Le CAU doit comprendre au moins un délégué par commune sur le territoire de laquelle le plan d'aménagement directeur s'applique, un représentant de l'Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement et un représentant en charge de la planification territoriale. Les habitants et les représentants de comités de quartier peuvent participer à la réunion.

Un certain nombre de choses ne sont pas claires non plus dans cette proposition. Par « participation », entend-on qu'ils peuvent venir en tant que public, mais qu'ils ne font pas effectivement partie du CAU ? Le CAU se réunirait tant dans la phase d'élaboration que dans les phases d'exécution et de mise en œuvre : combien de temps dureraient celles-ci ? À quelle fréquence le CAU se réunira-t-il et qui organisera le processus interne du CAU ? Comment garantir-on là aussi une représentation et une diversité adéquates ?

Bien que l'objectif des propositions soit louable, Groen ne les soutiendra pas parce qu'elles n'apportent pas de solution ou d'alternative concluantes en vue de réaliser cet objectif.

Mme Fadila Laanan indique que rarement, un acronyme de trois lettres aura autant fait parler de lui que les PAD. Tout le monde est concerné, tout le monde a un avis et des espoirs comme des craintes. Les deux propositions d'ordonnances que nous examinons aujourd'hui en attestent encore.

Le PAD est un outil nouveau, et l'on a l'impression que c'est un outil qui n'est pas bien compris. À tout le moins, il y a une profonde divergence de vues quant à la philosophie dont il est porteur.

Le PAD est tout d'abord un outil de planification, pas un permis d'urbanisme. Il trace les contours de ce qui peut potentiellement un jour être l'aménagement d'une parcelle plus ou moins importante du territoire bruxellois.

Le PAD est pensé comme étant un plan dont l'ébauche est faite par une administration dont c'est la mission d'attribution, sur la base des caractéristiques de l'environnement immédiat et plus large, des besoins constatés par des structures comme l'IBSA, notamment à travers le Monitoring des Quartiers.

Perspective.brussels a en résumé pour rôle de créer une « pièce à casser », car dans un second temps entrent en jeu les avis des acteurs concernés : les communes, Bruxelles Environnement, le Conseil Économique et Social devenu BruPartners, la CRMS, logement.brussels à travers son

betrokken publiek' of hoe de procedure voor het aanwijzen van vertegenwoordigers zou verlopen, en wie zou dat organiseren. Hoe wordt een correcte vertegenwoordiging van het publiek gegarandeerd, met voldoende diversiteit. Welke garantie is er dat er op deze manier beter rekening wordt gehouden met de mening van burgers dan via bijvoorbeeld het openbaar onderzoek?

De MR-fractie wil een "Raad voor Stedelijke Inrichting" oprichten waarmee overlegd moet worden voor de opstelling van een RPA. In de RSI zetelen minstens een vertegenwoordiger per gemeente op het grondgebied waarvan het RPA van toepassing is, een vertegenwoordiger van het Brussels Instituut voor Milieubeheer en een vertegenwoordiger die belast is met de territoriale planning. Inwoners en vertegenwoordigers van de wijkcomités mogen de vergadering bijwonen.

Ook in dit voorstel zijn een aantal zaken niet duidelijk. Wordt hier met bijwonen bedoeld dat ze mogen komen als publiek, maar niet effectief in de RSI zetelen? De RSI zou samenkomen in de voorbereidingsfase en uitvoerende fase: hoe lang zouden deze duren? Hoe vaak zal de RSI samenkomen en wie zal het interne proces van de RSI organiseren? Hoe wordt ook hier een juiste vertegenwoordiging en diversiteit gegarandeerd?

Hoewel de voorstellen een lovenswaardige doelstelling hebben, zal Groen deze niet steunen omdat ze geen afdoende oplossing of alternatief bieden om deze doelstelling te bereiken.

Mevrouw Fadila Laanan wijst erop dat zelden een acroniem van drie letters, namelijk het RPA, zoveel stof heeft doen opwaaien. Iedereen is betrokken, iedereen heeft een mening, iedereen hoopt en vreest. De twee voorstellen van ordonnantie die we vandaag onder de loep nemen, tonen dit eens te meer aan.

Het RPA is een nieuw instrument en we hebben de indruk dat het niet goed begrepen wordt. In ieder geval verschillen de meningen over de filosofie die het uitdraagt, zeer sterk.

Het RPA is in de eerste plaats een planningsinstrument en geen stedenbouwkundige vergunning. Het bepaalt de contouren van wat potentieel ooit de inrichting kan zijn van een al dan niet belangrijk perceel van het Brussels territorium.

Het RPA wordt beschouwd als een plan waarvan het onderwerp wordt uitgetekend door een administratie waarvan het de toegewezen opdracht is, op grond van de karakteristieken van de onmiddellijke omgeving en in ruimere zin en van de door de structuren zoals het BISA vastgestelde behoeften, onder andere via de wijkmonitoring.

Perspective.brussels heeft kortom de rol een sneuveltekst te creëren aangezien in een volgende fase de adviezen van de betrokken actoren erbij komen: de gemeenten, Brussel Leefmilieu, de Economische en Sociale Raad - nu BruPartners -, de KCML, huisvesting.brussels via

Conseil consultatif. Toutes ces instances, de même que le grand public, sont appelées à se prononcer sur le projet et le rapport d'incidences.

Ce n'est donc pas un projet co-écrit par perspective.brussels et le grand public, comme certains semblent imaginer. Cela ne manque pas de provoquer des frustrations et des publications très sévères en ligne comme dans la presse. C'est une donnée qui nous paraissait claire au moment de l'adoption de la réforme du CoBAT sous la législature précédente, mais au vu de la proposition d'ordonnance de Mme Fremault, cette philosophie n'était pas claire dans l'esprit de tout le monde, ou à tout le moins a-t-elle changé d'avis depuis lors.

Cela arrive en politique, et c'est respectable. Après des siècles de position constante, le chef de l'État du Vatican a récemment lui-même changé de position sur le mariage civil entre personnes du même sexe.

Le groupe PS n'est pas fermé à la discussion. La DPR est claire à ce propos, et une évaluation était prévue pour le début de la législature, alors même que le CoBAT la prévoyait dans les 5 ans. C'est un délai qui semblait raisonnable au législateur précédent, pour permettre d'avoir le recul nécessaire et pertinent sur la mise en pratique de cette grande réforme, et notamment sur le fonctionnement du nouvel outil qu'est le PAD. La DPR avance ce délai.

Il est pour le moins particulier de réformer un dispositif avant d'en avoir fait l'évaluation.

Aucun PAD n'est encore entré pleinement en vigueur, et on souhaite déjà revoir son cadre légal !

Mme Laanan le reconnaît : la feuille de route de cette majorité qu'est la DPR prévoyait que l'évaluation se ferait dans l'année de son entrée en vigueur, c'est-à-dire le mois dernier.

Nous sommes 13 mois plus tard, et cela n'a pas pu être fait parce que tous les efforts de ce gouvernement et de son administration se sont déportés sur la gestion de la crise. D'abord l'urgence, ensuite l'élaboration du plan de relance.

La tenue de cette commission en vidéoconférence atteste des aléas de la situation sanitaire à Bruxelles, mais également dans bon nombre de pays européens, comme le montre la carte quasi entièrement rouge de l'Europe sur le site du SPF Affaires Étrangères.

Le gouvernement se fixe comme objectif pour la finalisation de cette évaluation l'été 2021.

On comprendra certaines déceptions, mais intellectuellement il paraît compliqué de nous prononcer sur un texte réformant une législation nouvelle, qui n'a pas encore été évaluée, et qu'aucun PAD n'est encore en œuvre.

Alors que des avis critiques fusent de la part des

de adviesraad. Al deze instanties en ook het grote publiek worden verzocht zich uit te spreken over het ontwerp en het effectenrapport.

Het is dus geen ontwerp dat mede door perspective.brussels en het grote publiek wordt geschreven, zoals sommigen menen te denken. Dit heeft vast en zeker voor frustraties gezorgd en zeer strenge online publicaties in de pers. Dit is een gegeven dat ons duidelijk leek bij de hervorming van het BWRO tijdens de vorige zittingsperiode maar in het licht van het voorstel van ordonnantie van mevrouw Fremault, was deze filosofie niet duidelijk voor iedereen, of is ze op z'n minst sindsdien in een andere richting gegaan.

Dit gebeurt in de politiek en dat is achtenswaardig. Niet lang geleden heeft het staatshoofd van het Vaticaan een eeuwenoud rotsvast standpunt over het burgerlijk huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht bijgesteld.

De PS-fractie sluit zich niet af voor discussie. De GBV is duidelijk hieromtrent, een evaluatie werd gepland voor het begin van de zittingsperiode terwijl het BWRO die evaluatie voorzien had binnen een termijn van 5 jaar. Deze termijn leek de voorgaande wetgever redelijk om de nodige en pertinente afstand te kunnen nemen over het in praktijk brengen van deze grote hervorming en namelijk over de werking van dit nieuw instrument, het RPA. De GBV vervoegt deze termijn.

Het is op z'n minst merkwaardig te noemen een instrument te hervormen alvorens het geëvalueerd wordt.

Geen enkel RPA is reeds volledig van kracht en men wenst reeds het wettelijk kader ervan te hervormen!

Mevrouw Laanan geeft het toe: de GBV, het draaiboek van de meerderheid, verzag erin dat de evaluatie plaats zou hebben in het jaar van de inwerkingtreding, vorige maand dus.

We zijn nu 13 maanden verder en dit is niet kunnen doorgaan aangezien deze regering en haar administratie alle middelen heeft ingezet in het beheer van de crisis. Eerst reageren in een noodsituatie en vervolgens het herstelplan uitwerken.

Deze commissie houden in videoconferentie bewijst dat de gezondheidssituatie in Brussel risico's inhoudt maar dat is ook het geval in de meeste Europese landen zoals de vrijwel volledig roodgekleurde kaart van Europa op de website van de FOD Buitenlandse zaken aantoon.

De regering heeft zich tot doel gesteld deze evaluatie af te ronden tegen de zomer van 2021.

Het valt te begrijpen dat er teleurstellingen zijn maar op intellectueel vlak lijkt het ingewikkeld zich uit te spreken over een tekst die een nieuwe, nog niet geëvalueerde wetgeving hervormt. Er werd ook nog geen enkel RPA ten uitvoer gelegd.

Terwijl de tegenstanders van de RPA's ze bekritisieren,

adversaires des PAD, les retours du terrain sont dans la pratique loin d'être aussi mauvais. Le PAD le plus avancé (les Casernes d'Ixelles) a même bonne presse dans l'ensemble.

Dans l'attente de ce rendez-vous, le groupe PS préférerait ne pas avoir à voter les propositions d'ordonnances, mais le choix appartient à leurs auteurs.

Il faut distinguer les critiques à l'égard de la procédure – qui prévoit de nombreux temps de participation – et celles à l'égard de sa mise en œuvre.

C'est une première pour tout le monde, et perspective.brussels (qui est une administration jeune) doit se professionnaliser. Le cas échéant, elle doit envisager d'externaliser l'organisation de ces moments. Ce mouvement est en cours, et il ne nécessite pas de modification du cadre légal.

La proposition d'ordonnance du groupe cdH
(Doc. n° A-132/1 – 2019/2020)

Mme Laanan ne voit pas bien qui est visé par « public concerné » de l'article 2. Les voisins ? Les riverains ? L'associatif ? Les personnes qui travaillent à cet endroit sans nécessairement y vivre ? Jusqu'à quelle distance du terrain visé est-on concerné ? Cette incertitude sur la nature et l'étendue de l'obligation que veut faire peser le groupe cdH sur le gouvernement fait courir des risques en termes de procédure.

De même, à quel stade de la procédure faut-il s'adresser au public concerné par voie postale ? On ne peut que spéculer que cela se ferait avant la tenue de la première séance d'information / participation préalable.

Quid des « intentions et enjeux du projet » à lui communiquer alors que perspective.brussels doit aussi rédiger un diagnostic et arrêter un périmètre ?

La proposition prévoit que le gouvernement doit inviter ce « public concerné » à désigner ses représentants au sein de comités et associations de quartier. Mais sous quelle forme et comment cela se passe-t-il en pratique ? Comment fonctionne ce comité ? Qui en sont les représentants ? Faut-il prévoir une habilitation au gouvernement en vue d'arrêter la composition et le fonctionnement des comités ? Comment garantir la pluralité des opinions de ces comités ? Comment garantir que ces comités ne soient pas phagocytés par des groupes de pression étrangers aux aspirations réelles d'un quartier ?

Enfin, il est précisé que le Comité est associé à l'élaboration du PAD. À nouveau, que vise-t-on ici en pratique ? Sur demande du gouvernement, il revient à perspective.brussels de réaliser un diagnostic objectif de la situation, de délimiter un périmètre, d'objectiver les besoins régionaux et de réaliser une information et une participation. Sur cette base, un avant-projet est transmis au ministre

is de feedback van het terrein in de praktijk lang niet slecht; het verst gevorderde RPA (de Kazernes van Elsene) wordt zelfs over het algemeen positief onthaald in de pers.

In afwachting van deze afspraak zou de PS-fractie er liever niet toe gebracht worden om over deze voorstellen van ordonnantie te stemmen maar de keuze is aan hun indieners.

Men dient de kritiek te onderscheiden tegenover de procedure - die vele momenten voor participatie voorziet - en de kritiek tegenover de tenuitvoerlegging.

Dit is voor iedereen nieuw en perspective.brussels (die een jonge administratie is) dient zich te professionaliseren. In voorkomend geval zal ze moeten overwegen de organisatie van deze momenten uit te besteden. Deze beweging is bezig, een wijziging van het wettelijk kader is dus niet nodig.

Het voorstel van ordonnantie van de cdH-fractie
(Doc. nr. A-132/1 – 2019/2020)

Mevrouw Laanan begrijpt niet goed wie men bedoelt met het “betrokken publiek” van artikel 2. Zijn dit de burens? De bewoners? De verenigingen? De personen die er werken maar er niet noodzakelijk leven? Tot op welke afstand van het bedoelde terrein is men betrokken? Deze onzekerheid omtrent de aard en de omvang van de verplichting die de cdH-fractie wil laten wegen op de regering is risicovol voor de procedure.

Bovendien, in welk stadium van de procedure dient men zich per post te richten tot het betrokken publiek? Men kan enkel speculeren dat dit zal gebeuren voor de eerste informatiesessie / voorafgaande participatie.

Quid met de “intenties en uitdagingen van het ontwerp” die aan het publiek meegedeeld worden terwijl perspective.brussels ook een diagnose moet uitwerken en een perimeter moet bepalen?

Het voorstel voorziet erin dat de regering dit “betrokken publiek” uitnodigt tot het aanstellen van zijn vertegenwoordigers in de schoot van de buurtcomités en –verenigingen. In welke vorm en op welke manier gebeurt dit in de praktijk? Hoe werkt dit comité? Wie zijn de vertegenwoordigers ervan? Dient men te voorzien in het verlenen van een machtiging aan de regering om de samenstelling en de werking van de comités vast te leggen? Hoe kan men de meningsverscheidenheid van deze comités garanderen? Hoe kan men garanderen dat deze comités niet worden opgeslokt door drukingsgroepen die niet vertrouwd zijn met de werkelijke aspiraties van een wijk?

Tot slot wordt verduidelijkt dat het Comité betrokken wordt bij de uitwerking van het RPA. Wederom, wat is hiervan de bedoeling in de praktijk? Op verzoek van de regering dient perspective.brussels een objectieve diagnostiek van de situatie uit te werken, een perimeter af te bakenen, de gewestelijke behoeften te objectiveren en een informatieverlening en participatie te verwezenlijken. Op

compétent qui soumet le dossier au gouvernement.

Or, un comité participatif n'a pas sa place dans les travaux préparatoires et d'analyse de perspective.brussels et des bureaux d'études.

Les PAD ne sont pas fondés sur une philosophie de co-écriture, mais bien de dialogue, et d'actions-réactions. L'administration se positionne face aux avis et apporte le cas échéant les modifications demandées au projet.

Le premier paragraphe de l'article 3 de cette proposition vise en réalité à transformer le Comité de participation en une simple instance appelée à remettre formellement, et comme les autres, un avis sur le projet de PAD. Un délai généreux de 60 jours est d'ailleurs prévu pour remettre un avis, et ce alors que les autres instances ont 30 jours et les conseils communaux 45 jours.

L'objectif d'améliorer le processus participatif du public concerné est louable, mais cette proposition est étonnante puisqu'elle renvoie ce processus de participation à un rôle d'avis, dans le cadre de l'enquête publique, au même titre que les instances listées à l'article 30/5.

Le groupe PS ne voit pas l'intérêt du mécanisme puisque, en pratique, le gouvernement est déjà tenu aujourd'hui de motiver les raisons pour lesquelles il s'écarterait des réclamations, observations et avis d'instance formulés durant l'enquête publique.

Dans ce contexte, l'avis du comité de participation ne constituerait donc qu'un avis parmi d'autres.

Ceci ne résout donc pas la problématique reprise dans l'exposé des motifs.

Avec tout le respect dû à nos concitoyens bruxellois, il est difficile de mettre sur un pied d'égalité l'avis des instances listées par le CoBAT, qui disposent d'une expertise technique factuelle très poussée avec celui d'un Comité participatif.

De la même manière que tout un chacun ne peut s'improviser médecin ou avocat sans les diplômes et titres requis, tout un chacun ne dispose pas nécessairement du même bagage théorique et la même expérience que les professionnels d'administrations qui ne font que cela au quotidien.

Le deuxième paragraphe prévoit qu'une audition devant la CRD doit être organisée, à défaut de quoi la procédure d'élaboration ne peut pas être poursuivie.

Ceci permettrait théoriquement au comité de bloquer totalement un processus d'élaboration d'un plan décidé par le gouvernement. Cela est disproportionné et ne se justifie pas. Pour rappel, la CRD a pour rôle de synthétiser l'ensemble des avis rendus ainsi que les observations et réclamations. Dans cette logique, l'avis rendu par le Comité

grond hiervan gaat een voorontwerp naar de bevoegde minister die het dossier voorlegt aan de regering.

Een participatief comité heeft echter geen plaats in de voorbereidende en analyserende werkzaamheden van perspective.brussels en de studie bureaus.

De RPA's zijn niet gebaseerd op een filosofie van 'samen schrijven', maar wel op de dialoog en op het beginsel van actie-reactie. De administratie positioneert zich tegenover de adviezen en brengt in voorkomend geval de gevraagde wijzigingen aan in het ontwerp.

De eerste paragraaf van artikel 3 van dit voorstel beoogt in werkelijkheid het participatiecomité te veranderen in een eenvoudige instantie die wordt verzocht een formeel advies uit te brengen over het ontwerp van RPA, net zoals de anderen. Er wordt voorzien in een genereuze termijn van 60 dagen om een advies in te dienen terwijl de andere instanties 30 dagen hebben en de gemeenteraden 45 dagen.

Het participatieve proces van het betrokken publiek is lovenswaardig maar dit voorstel is merkwaardig aangezien ze de rol van dit participatieve proces herleidt tot een adviserende rol, in het kader van het openbaar onderzoek, net zoals de in artikel 30/5 opgesomde instanties.

De PS-fractie ziet het nut niet in van het mechanisme aangezien de regering, in de praktijk, reeds verplicht wordt te motiveren waarom ze zou afwijken van door instanties geformuleerde bezwaren, observaties en adviezen tijdens een openbaar onderzoek.

In deze context zou het advies van het participatiecomité slechts een advies zoals een ander worden.

Dit biedt dus geen oplossing voor de in de toelichting vermelde problematiek.

Met alle aan de Brusselse burgers verschuldigde respect, is het moeilijk het advies van de door het BWRO bepaalde instanties die beschikken over een feitelijke technische expertise, gelijk te stellen aan het advies van het participatiecomité.

Niet iedereen mag zich immers een dokter of advocaat noemen zonder de vereiste diploma's en titels, evenzo beschikt niet iedereen noodzakelijkerwijs over dezelfde theoretische bagage en ervaring als de professionelen van de administraties die dit dag in dag uit doen.

De tweede paragraaf voorziet erin dat een hoorzitting voor de GOC georganiseerd moet worden, indien dit niet gebeurt, kan de uitwerkingsprocedure niet worden voortgezet.

In theorie zou dit het comité in staat stellen een door de regering besliste procedure voor de uitwerking van een plan volledig te blokkeren. Dit is onevenredig en kan niet verantwoord worden. Ter herinnering, de GOC heeft als rol alle uitgebrachte adviezen te synthetiseren alsook de observaties en de bezwaren. In deze logica zal het advies,

de participation sera donc nécessairement pris en compte par la CRD. Il n'est pas besoin d'imaginer une audition.

Le manque de précision quant au fonctionnement interne du comité de participation et les modalités pratiques encadrant son rôle ne garantissent pas la représentativité effective du « public concerné » ni sa légitimité à s'exprimer en son nom.

Pour ces raisons le groupe PS ne peut soutenir la proposition d'ordonnance de Mme Fremault.

La proposition d'ordonnance du groupe MR
(Doc. n° A-133/1 – 2019/2020)

Une partie des remarques relatives à la proposition d'ordonnance du cdH vaut pour celle du groupe MR. La grande différence entre les deux textes, est que le groupe MR inclut dans son conseil d'aménagement, en plus des riverains, des représentants de :

- La commune concernée par le PAD ;
- Bruxelles Environnement (IBGE) ;
- La planification territoriale.

Cette disposition crée un doublon : les communes sont déjà appelées à se prononcer à travers le conseil communal, tout comme perspective.brussels et Bruxelles Environnement (Art. 30/5 § 1er, al. 2, tirets 1 et 2).

Comment comprendre pourquoi un conseil communal devrait rendre son avis sur un projet de PAD, dans le cadre de l'enquête publique, si la commune a collaboré dès le début à l'élaboration de ce projet à travers un délégué permanent. La même remarque vaut pour Bruxelles Environnement, qui a de toute manière pour mission de rendre son avis.

Le groupe MR se montre plus précis que Mme Fremault quant au public cible, en visant « les habitants du quartier concerné ». Mais en parlant d'acteurs économiques, sociaux et culturels, ils renvoient de nouveau vers des fonctions professionnelles. On ne peut que se poser la même question que pour la proposition de Mme Fremault : est-ce que des travailleurs navetteurs ont dès lors le même poids que les habitants du quartier ?

D'autre part, on aurait là un nouvel organe qui aurait la faculté de bloquer la procédure. La proposition du groupe MR présente cette faille que la participation des citoyens est libre. Dès lors, si ceux-ci décident de boycotter la procédure visant à rendre son avis à la CRD, celle-ci pourrait finalement ne jamais aboutir, et par là même « tuer le PAD dans l'œuf », dans la mesure où la SAU pourrait simplement ne pas rendre d'avis du tout.

Pour ces raisons le groupe PS ne peut pas soutenir la proposition d'ordonnance du groupe MR.

uitgebracht door het Participatiecomité niet noodzakelijk door de GOC in aanmerking worden genomen. Het is niet nodig een hoorzitting te plannen.

Het gebrek aan duidelijkheid met betrekking tot de interne werking van het participatiecomité en de praktische modaliteiten die zijn rol regelen, garanderen de daadwerkelijke vertegenwoordiging van het "betrokken publiek" niet, en vormen geen grond om zich uit te drukken in zijn naam.

Om die redenen kan de PS-fractie het voorstel van ordonnantie van mevrouw Fremault niet steunen.

Het voorstel van ordonnantie van de MR-fractie
(Doc. nr. A-133/1 – 2019/2020)

Een deel van de opmerkingen aangaande het voorstel van ordonnantie van het cdH geldt ook voor het voorstel van de MR-fractie. Het grote verschil tussen de twee teksten bestaat erin dat de MR-fractie in haar raad voor de inrichting, naast de bewoners ook vertegenwoordigers integreert van:

- De gemeente betrokken bij het RPA;
- Brussel Leefmilieu (BIM);
- De ruimtelijke planning.

Deze bepaling creëert een overlapping: de gemeenten worden reeds verzocht zich uit te spreken in de gemeenteraad, net zoals perspective.brussels en Brussel Leefmilieu (Art. 30/5 § 1, lid. 2, streepjes 1 en 2).

Hoe kan men begrijpen dat een gemeenteraad zijn advies zou moeten uitbrengen over een ontwerp van RPA in het kader van een openbaar onderzoek terwijl de gemeente sinds het begin heeft samengewerkt aan de uitwerking van dit ontwerp via een permanent afgevaardigde. Dezelfde opmerking geldt voor Brussel Leefmilieu die hoe dan ook als opdracht heeft advies uit te brengen.

De MR-fractie stelt zich duidelijker op dan mevrouw Fremault met betrekking tot de doelgroep door de "bewoners van de betrokken wijk" te bedoelen. Wanneer ze het echter hebben over de economische, sociale en culturele actoren verwijzen ze opnieuw naar de professionele functies. Men kan zich dezelfde vraag stellen als bij het voorstel van mevrouw Fremault: leggen pendelaars derhalve hetzelfde gewicht als de wijkbewoners in de schaal?

Aan de andere kant zou men hier een nieuw orgaan verkrijgen dat de procedure zou kunnen stopzetten. Het voorstel van de MR-fractie legt de vinger op het zwak punt, namelijk dat de participatie van de burgers vrijwillig is. Bijgevolg, indien deze laatsten beslissen de procedure met het oog op het uitbrengen van advies aan de GOC te boycotten, zou het mogelijk worden dat ze nooit wordt afgerond en dat zelfs het RPA in de kiem gesmoord zou worden, in die mate dat de MSI het eenvoudige weg zou kunnen nalaten een advies uit te brengen.

Om die redenen zal de PS-fractie het voorstel van ordonnantie van de MR-fractie, niet steunen.

Mme Marie Nagy remercie ses collègues du groupe cdH et du groupe MR pour avoir déposé le texte de proposition. Ils font écho à une réalité du terrain qui demande plus de participation en matière d'adoption et d'élaboration des PAD.

Vu l'énormité des débats qui se font autour de ces dix PAD, soumis à une enquête publique, il est important que le Parlement relaie les préoccupations de la population. De nombreux citoyens et les habitants voient avec une certaine crainte la perte d'espaces verts ou la difficulté pour leurs enfants de trouver un logement accessible en Région bruxelloise.

Mme Nagy remercie ensuite sa collègue, Mme Pauthier pour le récapitulatif qu'elle a fait sur les mécanismes de participation et sur l'histoire de Bruxelles en tant que capitale de la participation autour des plans urbanistiques. Nous disposons à Bruxelles en effet de mécanismes que beaucoup viennent observer parce que les procédures de concertation et de publicité sont des mécanismes intéressants qui aboutissent à confronter les trois pôles de notre ville : l'administration qui est le bras armé de la politique, les associations et les comités et bien entendu le politique qui décide (à savoir l'autorité régionale ou l'autorité communale).

Il y a des éléments de bon diagnostic pour l'outil PAD. La réponse qui est donnée à cette inquiétude n'est pas totalement adéquate par rapport à des problèmes qui sont encore en cours d'effet. Un seul PAD a été adopté en seconde lecture. Les autres PAD font l'objet d'analyses serrées et il convient de saluer le travail effectué non seulement par les habitants et les communes qui ont réagi, mais aussi par des instances comme la CRMS. L'oratrice salue aussi le travail de la CRD pour synthétiser tous ces avis et pour donner des indications au gouvernement sur la suite à donner.

De toutes parts on peut relever des éléments positifs en termes de prise en compte des éléments qui ont été soulevés.

Le groupe DéFI s'inscrit dans des axes déjà prévus par la déclaration gouvernementale plutôt que de venir avec des dispositifs de bonnes intentions qui risquent d'alourdir encore ce qui est déjà extrêmement lourd (les plans directeurs). La DPG prévoit une évaluation du CoBAT et il est vrai qu'elle aurait dû avoir lieu. Vu la situation actuelle, cela n'est pas possible. Il faut espérer que pour l'été 2021 il sera possible de disposer de ces éléments d'évaluation et de propositions de modifications éventuelles. Pour le processus d'adoption des PAD, le gouvernement s'est engagé à prendre en considération les avis émis par les instances (communales, les habitants, la CRMS, etc.).

Le PAD est un outil dérogatoire sur la gestion de la implantation des immeubles et sur les affectations. Il est normal que cela suscite débat et questions de la part des habitants, des associations et des pouvoirs publics.

Mevrouw Marie Nagy bedankt haar collega's van de cdH-fractie en de MR-fractie voor het indienen van het voorstel. Zij weerspiegelen een realiteit op het terrein die vraagt om meer participatie bij de goedkeuring en ontwikkeling van de RPA's.

Gezien de grote omvang van de debatten rond deze tien RPA's, die aan een openbaar onderzoek worden onderworpen, is het belangrijk dat het Parlement de bezorgdheden van de bevolking overbrengt. Veel burgers en bewoners maken zich zorgen over het verlies van groene ruimten of over de moeilijkheid voor hun kinderen om een betaalbare woning te vinden in het Brussels Gewest.

Mevrouw Nagy bedankt vervolgens haar collega, mevrouw Pauthier, voor de samenvatting die ze gaf over de participatiemechanismen en de geschiedenis van Brussel als hoofdstad van de participatie rond de stedenbouwkundige plannen. In Brussel hebben we immers werkwijzen die veel mensen komen bekijken omdat de overleg- en bekendmakingsprocedures interessante mechanismen zijn die leiden tot een confrontatie tussen de drie polen van onze stad: het bestuur dat de uitvoerende tak van de politiek is, de verenigingen en comités en natuurlijk de politiek die beslist (d.w.z. de gewestelijke overheid of de gemeentelijke overheid).

Het RPA als tool bezit elementen voor een goede diagnose. Het antwoord op deze bezorgdheid is niet geheel toereikend voor de problemen die nog steeds bestaan. Slechts één RPA werd in tweede lezing aangenomen. De andere RPA's worden nauwkeurig geanalyseerd en het werk dat niet alleen door de inwoners en de gemeenten die hebben gereageerd, maar ook door instanties als de KCML wordt verricht, is prijzenswaardig. Tevens prijst de spreker het werk van de GOC bij de synthese van al deze adviezen en bij het geven van aanwijzingen aan de regering over het te geven gevolg.

Alleszins zijn er positieve elementen wat betreft het in aanmerking nemen van de naar voren gebrachte elementen.

De DéFI-fractie sluit zich aan bij de lijnen die al in de regeringsverklaring werden uitgezet, in plaats van met goedbedoelde maatregelen te komen die het risico met zich meebrengen dat wat al uiterst omslachtig is (de richtplannen), nog verder wordt uitgebreid. De beleidsverklaring voorziet in een evaluatie van het BWRO en het is waar dat deze had moeten plaatsvinden. Gezien de huidige situatie is dit niet mogelijk. Hopelijk is het tegen de zomer van 2021 mogelijk om te beschikken over deze evaluatie-elementen en voorstellen voor eventuele wijzigingen. Voor het goedkeuringproces van de RPA's heeft de regering zich ertoe verbonden rekening te houden met de meningen van de instanties (gemeenten, inwoners, de KCML, enz.).

Het RPA is een derogatietool voor het beheer van de locatie van de gebouwen en voor de bestemmingen. Het is normaal dat dit aanleiding geeft tot discussie en vragen van bewoners, verenigingen en overheden.

Aujourd'hui il semble prématuré de donner des solutions plus complexes en créant de nouvelles commissions pour un seul instrument qui est celui des PAD. Pour répondre aux questions qui sont posées, le groupe DéFI de manière très pragmatique propose par exemple que déjà aujourd'hui, l'oratrice écrive à perspective.brussels pour qu'il inscrive dans le site Internet un tableau de bord qui explique où en est le processus d'adoption des différents PAD.

Ceci contribuera à une plus grande information. Ceci permettra d'avoir une meilleure vue de l'évolution qui est en cours et qui tient de la transition climatique et la crise socioéconomique qui semble s'annoncer suite à la pandémie.

Mme Françoise De Smedt estime que les deux propositions d'ordonnance vont dans un bon sens. Il existe un déficit participatif dans l'élaboration des PAD. Sur le terrain, de nombreuses inquiétudes sont exprimées. Les citoyens voient les PAD comme des armes antidémocratiques et spéculatives de destruction et de bétonisation massive.

Son groupe a néanmoins des interrogations sur les deux textes. Il soutient l'idée de mettre en place des comités en amont, c'est-à-dire lors de l'élaboration sans que ce soit simplement une consultation par après.

L'oratrice demande dans quel sens les deux comités qui sont prévus auraient la possibilité de prendre des décisions de nature contraignante et non purement consultative. Ceci est moins clair dans le texte de la proposition de Mme Fremault. Le texte du MR indique que ce comité est de nature simplement consultative. Dans quelle mesure sera-t-il tenu compte par exemple du coût de la vie par ces comités ?

Il est essentiel que ces comités soient sollicités durant les différentes étapes de la mise en place des PAD. Il faut démultiplier les moments d'échange avec les comités participatifs.

Il est essentiel de prévoir le temps nécessaire pour que ces consultations aient effectivement lieu.

Actuellement, l'on constate que plusieurs PAD ont été lancés simultanément avec énormément de textes à lire et qui sont de nature technique. Le temps manque pour les examiner un à un.

Quant au fond, le groupe PTB exprime des critiques sur de nombreux PAD en élaboration. Hormis la participation citoyenne, le logement abordable manque. Dans la pratique, les PAD ne répondent pas aux besoins des habitants à Bruxelles. Que fait le gouvernement sur tous ces terrains ?

Étant donné le déficit démocratique que nous connaissons à l'heure actuelle, le groupe PTB soutiendra les deux textes présentés.

M. Pepijn Kennis souhaite intervenir au nom d'Agora parce que la participation et le logement sont essentiels pour

Momenteel lijkt het voorbarig om complexere oplossingen te bieden door nieuwe commissies te creëren voor een enkel instrument, namelijk de RPA's. Om de gestelde vragen te beantwoorden, stelt de DéFI-fractie bijvoorbeeld zeer pragmatisch voor dat de spreekster vandaag al naar perspective.brussels zou schrijven om op de website een overzicht met uitleg over de stand van het goedkeuringsproces van de verschillende RPA's op te nemen.

Dit zou bijdragen tot betere informatie. Zo krijgt men een beter zicht op wat er gaande is in verband met de klimaattransitie en de sociaaleconomische crisis die na de pandemie lijkt aan te komen.

Mevrouw Françoise De Smedt vindt dat de twee voorstellen van ordonnantie in de goede richting gaan. Er is te weinig participatie bij de uitwerking van de RPA's. Op het terrein worden tal van bezorgdheden geuit. De burgers zien de RPA's als antidemocratische en speculatieve wapens voor massale afbraak en betonning.

Haar fractie heeft echter vragen over beide teksten. Zij steunt het idee om comités op te richten in een vroeg stadium, d.w.z. tijdens de uitwerking, en niet gewoon achteraf te raadplegen.

De spreekster vraagt in welke zin de twee geplande comités de mogelijkheid zouden hebben beslissingen te nemen met een bindend en niet louter raadgevend karakter. Dat was minder duidelijk in de tekst van het voorstel van mevrouw Fremault. Volgens de tekst van de MR heeft dit comité een louter raadgevend karakter. In welke mate zullen deze comités bijvoorbeeld rekening houden met de levensduur?

Het is essentieel dat een beroep wordt gedaan op deze comités tijdens de verschillende fases van de invoering van de RPA's. Er moeten meer uitwisselingsmomenten met de participatiecomités komen.

Het is van essentieel belang dat de nodige tijd wordt uitgetrokken om deze raadplegingen daadwerkelijk te laten plaatsvinden.

Momenteel zien we dat er meerdere RPA's tegelijk werden opgestart met enorm veel te lezen teksten, die technisch van aard zijn. Er is geen tijd om ze een voor een te onderzoeken.

Wat de inhoud betreft, uit de PTB-fractie kritiek op vele RPA's die worden uitgewerkt. Naast burgerparticipatie ontbreekt het ook aan betaalbare huisvesting. In de praktijk komen de RPA's niet tegemoet aan de behoeften van de inwoners van Brussel. Wat doet de regering op al die gebieden?

Gelet op het thans heersende democratisch tekort zal de PTB-fractie de twee ingediende teksten steunen.

De heer Pepijn Kennis wil namens Agora tussenkomen omdat participatie en huisvesting voor zijn partij erg

son parti.

Il est important que cette participation ait lieu au préalable. C'est le cas dans les deux textes.

Cette participation doit être inclusive, délibérative et efficace. C'est là que ça bloque.

Contrairement à ce qu'on affirme parfois, l'orateur pense que les citoyens sont bel et bien compétents pour prendre, après information et délibération, des décisions techniques.

À titre d'exemple, il cite l'ACB Agora, la Convention citoyenne pour le climat en France et dans l'est de la Belgique.

C'est à fort juste titre que le PAD fait l'objet de nombreuses critiques parce que les citoyens se sentent mis de côté. Comment développer la ville sans les mettre de côté ni omettre l'intérêt général ? Toute la question est là.

Tant dans la proposition du cdH que dans celle du groupe MR, des propositions sont faites pour rendre les PAD plus participatifs.

En effet, elles se basent sur un sondage préalable des personnes. Mais la question se pose alors : avec qui parle-t-on vraiment ? En quoi ces dispositions sont-elles réellement inclusives ? Comment éviter que seuls des professionnels ou des représentants participent et que de nombreux points de vue précieux disparaissent ?

Comment être sûr qu'il y a un impact ? Les propositions paraissent surtout consultatives, et le gouvernement garde largement la main.

Comment défendre au mieux l'intérêt général contre l'effet NIMBY ? Personne ne veut d'un parc à conteneurs dans son jardin, mais tout le monde en veut un à un quart d'heure de distance.

Le ministre-président déclare à tort qu'il y a déjà une consultation publique, car celle-ci ne suffit pas.

Il indique à juste titre qu'une amélioration est encore possible, mais il n'est pas clair sur la direction qu'elle prendra. Le gouvernement a donc encore du pain sur la planche afin de rendre ce type de participation inclusive, délibérative et efficace.

Agora ne soutiendra donc pas les propositions. Il attend avec impatience la proposition de la majorité et espère qu'elle sera mûrement réfléchie.

Mme Céline Fremault réagit par rapport à Mme Pauthier en faisant observer que les textes proposés sont certes perfectibles. Il n'a jamais été dit que les solutions proposées seront immédiatement opérationnalisables. Généralement, quand les propositions ont un intérêt, on les suspend et on prend le temps d'en discuter et de les amender dans un esprit

belangrijk zijn.

Van belang is dat deze participatie vooraf dient te gebeuren. Dit is het geval in beide teksten.

Deze participatie dient zowel inclusief, deliberatief en impactvol te zijn. Dit is wat blokkeert.

In tegenstelling tot wat wel eens beweerd wordt, denkt de spreker dat burgers wel dégelijk competent zijn om technische beslissingen te maken, na informatie en deliberatie.

Ter illustratie haalt hij BBA Agora, de Klimaatconventie in Frankrijk en in Oost-België aan.

Het is volkomen terecht dat er op de PAD veel kritiek wordt geuit omdat de burgers zich opzij gezet voelen. Hoe kan men de stad ontwikkelen zonder hen opzij te zetten noch het algemeen belang terzijde te schuiven? Dit is de hamvraag.

Zowel in het voorstel van de cdH als dat van de MR-fractie doet men voorstellen om de PADs participatiever te maken.

Zij baseren zich inderdaad op het op voorhand bevragen van de mensen. Maar dan rijst de vraag met wie echt gepraat wordt? Hoe zijn deze bepalingen daadwerkelijk inclusief? Hoe kan men vermijden dat enkel professionals of vertegenwoordigers deelnemen en veel rijke perspectieven verdwijnen?

Hoe kan men zeker zijn dat er impact is? De voorstellen lijken vooral adviserend en veel macht blijft in handen van de regering.

Hoe kan men best het algemeen belang verdedigen tegenover het NIMBY-effect? Niemand wil een containerpark in zijn achtertuin, maar iedereen wil er één op een kwartier afstand.

De Minister-President geeft onterecht aan dat er nu al een openbare raadpleging plaats grijpt: deze is immers niet voldoende.

Hij geeft terecht aan dat er nog verbetering mogelijk is, maar is niet duidelijk over welke richting dit in zal gaan. Dus heeft de regering nog werk op de plank om dit soort participatie inclusief, deliberatief en impactvol te maken.

Agora zal dus de voorstellen niet steunen en kijkt uit naar een voorstel van de meerderheid en hoopt dat dit goed doordacht zal zijn.

Mevrouw Céline Fremault reageert op de uitlatingen van mevrouw Pauthier met de opmerking dat de voorgestelde teksten zeker vatbaar zijn voor verbetering. Er werd nooit gezegd dat de voorgestelde oplossingen onmiddellijk uitvoerbaar zullen zijn. Wanneer voorstellen zinvol zijn, worden ze meestal geschorst en wordt er tijd genomen om

de consensus. C'est pourquoi l'oratrice invite la majorité à rédiger et déposer des amendements afin de faire aboutir ce texte.

Est-il vraiment souhaitable d'attendre l'évaluation du CoBAT pour réagir ? Elle était prévue en 2020, des mois de retards se sont accumulés entre-temps ! Mme Pauthier a indiqué avoir une autre approche de la participation, mais celle-ci a été évoquée en une demi-phrasé. Que chacun s'exprime afin de mieux connaître les pensées et pour dégager un consensus.

Par rapport à la proposition de M. Van Goidsenhoven, l'oratrice est heureuse de constater que les visions sont similaires. Le groupe MR agit par un autre biais. Il est essentiel dans les deux propositions de répondre à une attente légitime de la population. Finasser sur le caractère contraignant ou non est une autre question. Mme Pauthier est bien placée pour connaître toute une série d'acteurs du terrain en la matière. Le moyen d'avoir une démarche positive semble raté. L'oratrice a l'impression d'une perte de temps. Attendre l'évaluation du CoBAT c'est attendre bien trop longtemps : 2 ans à 2,5 ans. Comment retrouver la confiance du citoyen ? Comment indiquer qu'une écoute a été opérée ? L'oratrice a l'impression que toutes les options ont été verrouillées d'emblée. Autre chose est de chercher à ce que la population adhère au projet.

Ensuite, l'oratrice se défend de ne pas avoir changé d'avis par rapport aux PAD. Dans son processus actuel l'aménagement du territoire est à bout de souffle. Tôt ou tard des permis d'environnement et les évaluations d'incidence prendront le relais sur les permis d'urbanisme : c'est un vrai risque.

La proposition faite préfigure un aménagement du territoire qui doit être vu par rapport à la question climatique, la participation citoyenne, et qui associe un maximum de citoyens et les entreprises.

Enfin l'oratrice déplore les observations qui ont été faites par Mme Laanan à propos du Vatican et du Pape. Elle veut croire que les propos tenus sont ceux d'un collaborateur parlementaire qu'elle invite d'ailleurs à venir discuter avec elle des points de vue actuels en matière de sexualité. À titre personnel Mme Fremault souhaiterait que le pape aille plus loin dans ses propos tenus.

M. Gaëtan Van Goidsenhoven estime que c'est une grande déception d'avoir entendu les points de vue de la majorité. Une meilleure concertation entre eux eût d'ailleurs été souhaitable. Le groupe MR est resté constant dans ses prises de position. En février 2017, déjà les déficiences futures en termes de participation citoyenne avaient été mises en avant pour les PAD. Un amendement avait d'ailleurs été déposé qui reproduisait le contenu de la proposition présentée aujourd'hui.

À l'époque M. Alain Maron avait demandé comment cela fonctionnerait concrètement et il s'étonnait des raisons pour lesquelles l'on avait choisi pour une participation aussi

ze in een geest van consensus te bespreken en te wijzigen. Daarom roept zij de meerderheid op om amendementen op te stellen en in te dienen om de tekst te vervolmaken.

Is het echt wenselijk om te wachten op de evaluatie van het BWRO om te reageren? Ze was gepland voor 2020, maar ondertussen hebben zich maanden van vertraging opgestapeld! Mevrouw Pauthier heeft gezegd dat ze participatie op een andere manier benadert, maar dit werd zeer terloops vermeld. Laat iedereen zich uitspreken om de gedachten beter te leren kennen en een consensus te kunnen bereiken.

Wat het voorstel van de heer Van Goidsenhoven betreft, verheugt het de spreker de gelijkenissen tussen de visies vast te stellen. De MR-fractie handelt op een andere manier. Voor beide voorstellen is het van groot belang om tegemoet te komen aan een legitieme verwachting van de bevolking. Doorbomen over het al dan niet bindend zijn is een andere zaak. Mevrouw Pauthier is goed geplaatst om op dit gebied een brede waaier van actoren op het terrein te kennen. Kennelijk werd de weg naar een positieve benadering gemist. Zij heeft de indruk dat tijd verspild werd. Wachten op de evaluatie van het BWRO duurt veel te lang: 2 jaar tot 2,5 jaar. Hoe kan men het vertrouwen van de burger terugwinnen? Hoe kan men aangeven dat er geluisterd werd? De spreker heeft de indruk dat alle opties vanaf het begin vergrendeld waren. Een andere zaak is om te proberen de bevolking mee te krijgen.

Tot slot voert de spreker aan dat zij niet van mening is veranderd over de RPA's. In het huidige proces is ruimtelijke ordening op het eind van haar Latijn. Vroeg of laat nemen milieuvergunningen en effectbeoordelingen het over van stedenbouwkundige vergunningen: dat is een reëel risico.

Het ingediende voorstel gaat uit van een ruimtelijke ordening die moet worden gezien in relatie tot het klimaatvraagstuk, burgerparticipatie, en waarbij zoveel mogelijk burgers en bedrijven betrokken zijn.

Tot slot betreurt de spreker de opmerkingen van mevrouw Laanan over het Vaticaan en over de Paus. Zij durft te hopen dat dit uitlatingen zijn van een parlementaire medewerker, die zij trouwens uitnodigt voor een discussie met haar over de huidige standpunten inzake seksualiteit. Persoonlijk zou mevrouw Fremault willen dat de paus verder zou gaan in zijn uitlatingen.

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven is zeer teleurgesteld na het horen van de standpunten van de meerderheid. Beter onderling overleg zou wenselijk zijn geweest. De MR-fractie is altijd bij dezelfde standpunten gebleven. Al in februari 2017 werd gewezen op de toekomstige tekortkomingen op het gebied van burgerparticipatie voor de RPA's, en werd trouwens een amendement ingediend dat de inhoud van het vandaag ingediende voorstel weergaf.

De heer Alain Maron had destijds gevraagd hoe dit concreet zou werken en was verbaasd over de redenen waarom voor zo'n "lichte" participatie werd gekozen.

« light ».

Il n'y a donc pas de surprises, car le mal avait été identifié à l'époque. Pas besoin d'avoir une boule de cristal : il suffisait de regarder les faits. Aujourd'hui, l'idée d'une évaluation est avancée, mais il faut attendre l'aboutissement des PAD. Les conclusions étaient hautement prévisibles dès 2017. Aujourd'hui, il semble urgent d'attendre. Peut-être travaillera-t-on sur les commissions de concertation qui pour les PAD n'ont plus aucune utilité. Les fonctionnaires régionaux s'y amènent habituellement avec des notes préécrites : ce sont des pièces de théâtre qui ne sont pas en relation avec la notion de participation citoyenne. Le groupe MR veut travailler sur la planification et non parler dans le cadre de l'établissement des permis. Faire les choses le plus en amont possible est la philosophie souhaitée.

Il s'agit de restaurer une crédibilité à l'égard du public, à savoir tous ceux qui se sont mobilisés ces derniers temps pour dire leur incompréhension devant le constat d'aborder cette ville sans eux.

L'orateur renvoie ensuite aux remarques formulées par le Ministre-Président dans son avis. Des questions de détail y sont abordées à propos d'aspects qui, bien entendu, nécessiteront une précision ultérieure. Le texte proposé prétend seulement fixer un cadre. C'est pourquoi l'orateur regrette à son tour l'absence d'amendements ou le refus de suspendre le débat. On déplore l'absence de plus-value par rapport au régime existant parce que d'autres instances sont déjà appelées à remettre des avis. Il s'agit ici d'un avis avant l'enquête publique, avant que les choses ne se cristallisent et ne soient devenues inexorables.

Toucher aux PAD semble très délicat. Le groupe MR en 2017 avait mis en garde contre une ville vivante qui met les populations en opposition. Lors de la dernière réforme du CoBAT, l'ensemble des difficultés avait été annoncé et elles se sont révélées lors des phases opérationnelles. Attendre que l'ensemble des PAD soit constitué pour changer ne convainc pas l'orateur. Dans un futur très hypothétique, on pourra alors redresser la situation et restaurer une confiance qui aura disparu.

C'est donc une occasion ratée et sans doute de nombreux commissaires de la majorité en sont conscients. Aujourd'hui, il eût été possible dans un moment démocratique de remédier à la situation existante bien connue et annoncée d'avance.

M. Geoffroy Coomans de Brachène, deuxième coauteur de la proposition d'ordonnance s'associe aux propos tenus par M. Van Goidsenhoven. En complément, il indique à Mme Pauthier que sur les constats le groupe MR la rejoint. On manque de participation citoyenne. Il ne saurait être question de réalisations autoréalisatrices. En principe il s'agit de co-construction. La critique d'un encommissionnement formalisé peut faire sourire, car c'est précisément ce que nous vivons actuellement avec les technocrates et autres professionnels.

Verrassingen waren er dus niet, want het kwaad was destijds al gekend. Een kristallen bol was niet nodig: het volstond naar de feiten te kijken. Vandaag wordt het idee van een evaluatie geopperd, maar we moeten de afronding van de RPA's afwachten. De conclusies waren al in 2017 zeer voorspelbaar. Vandaag lijkt het dringend nodig te wachten. Misschien gaat gewerkt worden aan de overlegcommissies, die geen enkel nut meer hebben voor de RPA's. De gewestelijke ambtenaren komen meestal met vooraf geschreven aantekeningen: dat is toneel dat niets te maken heeft met het begrip burgerparticipatie. De MR-fractie wil werken aan de planning en niet spreken in het kader van het opstellen van de vergunningen. Zaken in een zo vroeg mogelijk stadium doen is de gewenste filosofie.

Het gaat erom de geloofwaardigheid in de ogen van het publiek te herstellen, dat wil zeggen van al diegenen die zich onlangs hebben ingezet om uiting te geven aan hun onbegrip over de vaststelling dat deze stad zonder hen wordt benaderd.

Vervolgens verwijst de spreker naar de opmerkingen die de minister-president maakte in zijn advies. Details werden gevraagd met betrekking tot aspecten die uiteraard verdere verduidelijking behoeven. De voorgestelde tekst is alleen bedoeld om een kader te scheppen. Daarom betreurt de spreker op zijn beurt het ontbreken van amendementen of de weigering om het debat op te schorten. Het is betreurenswaardig dat er geen toegevoegde waarde is ten opzichte van het bestaande systeem, omdat andere instanties al advies moeten uitbrengen. Het gaat hier om een advies vóór het openbaar onderzoek, voordat de zaken concreet gestalte krijgen en onvermijdelijk worden.

Raken aan de RPA's lijkt een zeer gevoelige kwestie. In 2017 had de MR gewaarschuwd voor een levende stad die tegenstand veroorzaakt bij de bevolking. Tijdens de laatste hervorming van het BWRO werden alle moeilijkheden al aangekondigd en tijdens de operationele fases werden ze duidelijk. Wachten tot alle RPA's zijn opgesteld voor een verandering overtuigt de spreker niet. In een zeer hypothetische toekomst zou de situatie dan kunnen worden rechtgezet en het dan verdwenen vertrouwen kunnen worden hersteld.

Dit is dus een gemiste kans, en ongetwijfeld beseffen vele commissieleden van de meerderheid dat. Nu zou het mogelijk zijn geweest om op een democratisch moment iets te doen aan de bestaande situatie, die bekend was en van tevoren was aangekondigd.

De heer Geoffroy Coomans de Brachène, tweede medeindienaar van het voorstel van ordonnantie, is het eens met de uitlatingen van de heer Van Goidsenhoven. Ter aanvulling zegt hij aan mevrouw Pauthier dat de MR-fractie het met haar eens is inzake de vaststellingen: het ontbreekt aan burgerparticipatie. Er kan geen sprake zijn van zelfvervullende verwezenlijkingen. In principe is dit een kwestie van co-constructie. Kritiek op geformaliseerd commissiewerk kan doen glimlachen, want dat is precies wat we op dit moment meemaken met technocraten en

Pourtant le débat appartient aux non professionnels. Mme Laanan en deux phrases tue tout le processus participatif en disant que les habitants ne sont ni avocat ni médecin donc pas des spécialistes. Un habitant a beaucoup de bon sens sur ce qui vit dans son quartier. Il faut tirer profit de cette intelligence collective. C'est le sens de la participation proposée. Ceux qui veulent faire une fête le soir chez eux (en temps normal) acceptent le bruit jusqu'à une certaine heure et ensuite ils se plaignent. Ici nous refusons cette possibilité pour la population de réagir.

Il eût mieux valu pour la majorité de se concerter avant de prendre la parole en commission, car le groupe PS, Ecolo et DéFI se contredisent. C'est notamment le cas sur cette idée de tenir compte uniquement des riverains ou d'autres personnes. Faut-il parler avec les navetteurs ou toute autre personne ayant un intérêt dans un quartier donné ? C'est ce que prévoyaient les panels à mettre en place dans la proposition d'ordonnance.

L'orateur a l'impression d'un festival de mauvaise foi qui doit éviter tout débat.

À propos de la participation des communes, il relève que celles-ci peuvent donner leur avis à un moment donné. Or durant tout le processus de co-construction il est important d'y associer les communes. Depuis longtemps il existe un combat entre la région et les communes. Lorsqu'a été mis fin à l'ADT certains se sont félicités de ne plus devoir consulter les communes. Voici le mépris des communes.

Enfin l'orateur salue l'idée avancée par Mme Nagy sur la publication de tableaux de bord sur le site Internet de perspective.brussels. Il est disposé à cosigner un texte à ce sujet. Il doute cependant qu'en 2024 ce tableau de bord ait pu voir le jour : les PAD auront tous été adoptés depuis longtemps.

M. Coomans de Brachène pense que la population qui souhaite le débat sera terriblement déçue de connaître le vote de rejet en commission. Ceci illustre toutes les limites de la justification du rôle du Parlement.

III. Discussion des articles et votes

III.1. Proposition d'ordonnance modifiant le Code bruxellois de l'aménagement du territoire (CoBAT) afin d'intégrer une participation citoyenne dans le cadre de l'élaboration des plans d'aménagement directeur (PAD), n° A-132/1 – 2019/2020

Article 1er

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 14 membres

autres professionnels.

Toch behoort het debat toe aan niet-professionals. Mevrouw Laanan nekt het hele participatieproces in twee zinnen door te zeggen dat de bewoners geen advocaten of artsen en dus ook geen specialisten zijn. Bewoners hebben veel gezond verstand over wat er in hun wijk leeft. We moeten gebruikmaken van deze collectieve intelligentie. Dit is de bedoeling van de voorgestelde participatie. Wie een avondje thuis wil feesten, aanvaardt (in normale tijden) het lawaai tot een bepaald uur en klaagt dan. Hier ontnemen we de bevolking deze mogelijkheid om te reageren.

De meerderheid had er beter aan gedaan om onderling overleg te plegen alvorens het woord te nemen in de commissie, want de PS-fractie, de Ecolo-fractie en de DéFI-fractie spreken elkaar tegen. Dit geldt met name voor het idee om alleen rekening te houden met omwonenden of met andere mensen. Moet men praten met de pendelaars of met iemand anders die een belang heeft in een bepaalde wijk? Dit is wat de in de voorgestelde ordonnantie op te zetten panels bepalen.

De spreker heeft de indruk dat er sprake is van een festival van kwade trouw dat elk debat moet vermijden.

Met betrekking tot de participatie van de gemeenten wijst hij erop dat de gemeenten op een bepaald moment hun mening kunnen geven. Het is echter belangrijk om de gemeenten bij het hele co-constructionproces te betrekken. Sinds lange tijd is er een strijd gaande tussen het Gewest en de gemeenten. Toen het ATO werd opgeheven, waren sommigen blij dat ze de gemeenten niet meer hoefden te raadplegen. Dat komt neer op minachting van de gemeenten.

Tot slot looft de spreker het idee van mevrouw Nagy over de bekendmaking van overzichten op de website van perspective.brussels. Hij is bereid een tekst daarover mee te ondertekenen. Hij betwijfelt echter dat dit overzicht zou bestaan in 2024: de RPA's zullen allemaal al lang zijn aangenomen.

De heer Coomans de Brachène is van mening dat de bevolking die het debat wenst vreselijk teleurgesteld zal zijn over de negatieve uitslag van de stemming in de commissie. Dit illustreert alle grenzen van de rechtvaardiging van de rol van het Parlement.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

III.1. Voorstel van ordonnantie tot wijziging van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) teneinde burgerparticipatie te integreren in de uitwerking van de Richtplannen van aanleg (RPA's), nr. A-132/1 – 2019/2020

Artikel 1

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14

présents.

Article 2

M. Gaëtan Van Goidsenhoven présente l'amendement n° 1 à cet article

Il remplace l'article 2 de la proposition d'ordonnance et avance l'idée d'un diagnostic territorial basé sur les besoins et les désirs des habitants du quartier concerné. Les modalités de ce diagnostic territorial, incluant la méthode selon laquelle les avis des habitants seront recueillis, seront arrêtées par le gouvernement. Outre l'information dispensée au public, afin de réellement associer les habitants en amont de la confection du projet, il convient de se baser sur les attentes, les désirs et les besoins exprimés. À cette fin, la réalisation d'un diagnostic territorial basé sur les avis exprimés par les habitants du quartier concerné, constitue une méthode opportune visant à améliorer la participation du public dès la première phase de l'élaboration du projet.

Votes

L'amendement n° 1 est rejeté par 8 voix contre 5 et 1 abstention.

L'article 2 est rejeté par 8 voix contre 5 et 1 abstention.

Vote sur l'ensemble de la proposition d'ordonnance

L'ensemble de la proposition d'ordonnance est rejeté par 8 voix contre 5 et 1 abstention.

III.2. Proposition d'ordonnance modifiant le Code bruxellois de l'aménagement du territoire (CoBAT) afin d'intégrer une participation citoyenne dans le cadre de l'élaboration des plans d'aménagement directeur (PAD), n° A-133/1 – 2019/2020

Articles 1er et 2

Ces articles ne suscitent aucun commentaire.

Votes

Les articles 1er et 2 sont rejetés par 8 voix contre 5 et 1 abstention.

Vote sur l'ensemble de la proposition d'ordonnance

L'ensemble de la proposition d'ordonnance est rejeté par 8 voix contre 5 et 1 abstention.

aanwezige leden.

Artikel 2

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven stelt amendement nr. 1 op dit artikel voor.

Het vervangt artikel 2 van het voorstel van ordonnantie en oppert het idee van een territoriale diagnose op grond van de behoeften en wensen van de bewoners van de betrokken wijk. De nadere regels inzake deze territoriale diagnose, met inbegrip van de methode waarmee de meningen van de bewoners worden verzameld, worden bepaald door de Regering. Naast de informatie die het publiek wordt gegeven, moeten de verwachtingen, wensen en behoeften die worden geuit, als basis worden genomen om de bewoners daadwerkelijk bij het project te betrekken voordat het wordt opgesteld. Daartoe is het stellen van een territoriale diagnose op basis van de meningen van de bewoners van de betrokken wijk een geschikte methode om de participatie van het publiek vanaf de eerste fase van de uitwerking van het project te verbeteren.

Stemmingen

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

Artikel 2 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

Stemming over het geheel van het voorstel van ordonnantie

Het geheel van het voorstel van ordonnantie wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

III.2. Voorstel van ordonnantie wijziging van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening om een Raad voor Stedelijke Inrichting op te richten in het kader van de procedure voor het opstellen van het richtplan van aanleg, nr. A-133/1 – 2019/2020

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Artikelen 1 en 2 worden verworpen met 8 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

Stemming over het geheel van het voorstel van ordonnantie

Het geheel van het voorstel van ordonnantie wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

– *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

La Rapporteuse,

Fadila LAANAN

La Présidente,

Isabelle EMMERY

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur,

Fadila LAANAN

De Voorzitter,

Isabelle EMMERY

V. Amendement

N° 1 (de M. Gaëtan Van GOIDSENHOVEN).

Article 2

L'article 2 de la proposition d'ordonnance n° A-132/1 – 2019/2020 est remplacé par ce qui suit :

« À l'article 30/3, § 1er, du Code bruxellois de l'aménagement du territoire, inséré par l'ordonnance du 30 novembre 2017, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit :

« Lorsqu'il envisage d'élaborer le projet de plan d'aménagement directeur, le Gouvernement réalise, pour la zone concernée, un diagnostic territorial basé sur les besoins et les désirs des habitants du quartier concerné.

Les modalités de ce diagnostic territorial, incluant la méthode selon laquelle les avis des habitants seront recueillis, seront arrêtées par le Gouvernement.

Après avoir analysé les résultats de ce diagnostic territorial, si le Gouvernement décide d'élaborer le projet de plan d'aménagement directeur, ainsi que, sous réserve du paragraphe 2, le rapport sur les incidences environnementales, il informe officiellement le public concerné par voie postale en incluant un descriptif de ses intentions et des enjeux du projet. Ce descriptif doit notamment faire état des résultats du diagnostic territorial visé au premier alinéa. Il invite le public à désigner ses représentants, au sein de comités et associations de quartiers, qu'il inclut dans un comité de participation. Le comité de participation est associé à l'élaboration du plan. Ses membres ne peuvent être partie prenante de la réalisation du projet. ».

JUSTIFICATION

Outre l'information dispensée au public, afin de réellement associer les habitants en amont de la confection du projet, il convient de se baser sur les attentes, les désirs et les besoins exprimés. A cette fin, la réalisation d'un diagnostic territorial basé sur les avis exprimés par les habitants du quartier concerné, constitue une méthode opportune visant à améliorer la participation du public dès la première phase de l'élaboration du projet.

V. Amendement

Nr. 1 (van de heer Gaëtan Van GOIDSENHOVEN).

Artikel 2

Artikel 2 van het voorstel van ordonnantie nr. A-132/1 – 2019/2020 te vervangen door wat volgt:

“In artikel 30/3, § 1, van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, ingevoegd door de ordonnantie van 30 november 2017, wordt het eerste lid vervangen als volgt:

Wanneer zij voornemens is het ontwerp van richtplan van aanleg uit te werken, verrichten de Regering voor de betrokken zone een territoriale diagnose op basis van de behoeften en de wensen van de inwoners van de betrokken wijk.

De Regering bepaalt de nadere regels inzake deze territoriale diagnose, met inbegrip van de methode waarmee de mening van de inwoners verzameld worden.

Indien de Regering, na een analyse van de resultaten van deze territoriale diagnose beslist het richtplan van aanleg uit te werken, evenals, onder voorbehoud van paragraaf 2, het milieueffectenrapport op te stellen, stelt zij het betrokken publiek officieel per brief op de hoogte, samen met een beschrijving van haar intenties en de uitdagingen die het ontwerp doet rijzen. Deze beschrijving moet onder meer gewag maken van de resultaten van de in het eerste lid bedoelde territoriale diagnose. Zij nodigt dit publiek uit om zijn vertegenwoordigers aan te wijzen in wijkcomités en wijkverenigingen, die zij in een participatiecomité opneemt. Het participatiecomité is betrokken bij de uitwerking van het plan. De leden mogen geen belang hebben bij de uitvoering van het ontwerp.”.

VERANTWOORDING

Naast de aan het publiek verstrekte informatie, is het raadzaam zich te baseren op de geuite verwachtingen, verlangens en behoeften, om de inwoners werkelijk vooraf bij het project te betrekken. Het verrichten van een territoriale diagnose op basis van de adviezen en de wensen van de inwoners van de betrokken wijk vormt een goede methode, die beoogt de participatie van het publiek te verbeteren vanaf de eerste fase van de uitwerking van het project.